

"ጠ/ሚኒስትሩ የቂም በቀጠ ሰንሰከት ካንዴና ከመጨረሻ ጊዜ የሰበረው ያመሰከኛል"

ሰዩም ተሾመ

የክንዳርጋቸው የክራት ዓመት የክስር ቤት ቆይታ ምን ያመስላል

ክንፊሚካክጌ ደበበ (ክበበ ቀስቶ)

"ሀገሪቱ ክየተመራች ያክቸው በክዋጅ ክንጂ በሕግ ክዳደክም"

ብ/ ጄኔራል ተፈራ ማሞ

መለያችን ኢትዮጵያዊነታችን!

ግጥም

ክዩ ሰትም

ግድን ቅጽ 1 ቁጥር 8 ግንቦት 2010 ዓ.ም

ዋጋ 14.99

• የሰነዓ ኢርፖርት አፈና

• "ከግብፅና ከኢርትራ ጋር ስላለን ግንኙነት በስፋት ጠይቀውኛል"

• "ጠ/ሚ. ፀብይ እንደ ነጂ ሳይሆን እንደ መሪ ነው የሚናገሩት"

• "የያዙኝ፣ ያሰሩኝ፣ ይጠብቁኝ የነበሩት ሕወሐቶች ብቻ ናቸው"

• "ለአንድ ዓመት ያህል የት እንዳለሁ አለውቅም ነበር"

ክነጋጋሪውና ያክተሠሣው፤ በክንዳርጋቸው ክንደበት

በተለይ ለግጥም

**አነጋጋሪውና ያልተሠማው፤
በአንዳርጋቸው አንደበት
(በተለይ ለግዮን)**

5

**ቀጣይ ዕትም
ቅዳሜ
ሰኔ 02
ይጠብቁን!**

ቁጥር 7 ዕትም

16 “የተሻለ ሕይወት መኖር
አየቻለ በረሃ መግባቱን ሳሰብ
ይጨንቀኛል”

አማካይ ስለሙ

- 2 <ሽብርተኝነት>፣ በነጻነት አዋቂው
አንዳርጋቸው ተበግጠሰ!
ቦኬ፣ ኮከም፣ ሰደስታ ተናጠች!)
ኤልያስ ገብሩ (ጋዜጠኛ)
- 11 “ሀገሪቱ አየተመራች ያለችው
በአዋጅ እንጂ በሕግ አይደለም”
ብ/ጄነራል ተፈራ ማሞ
- 12 “ጠ/ሚኒስትሩ የቁም በቀል ሰንሰለት
ለንደና ለመጨረሻ ጊዜ የሰበረው
ይመስለኛል”
ስዩም ተሾመ
- 14 የአንዳርጋቸው የአራት ዓመት የእስር
ቤት ቆይታ ምን ይመስላል
**ክንፈሚካኤል ደበበ
(አበበ ቀስቶ)**
- 17 የአቶ አንዳርጋቸው ጽጌ አገታ
- 18 “አንዳርጋቸው የሚያደርገውን በትክክል ያውቅ”
አቶ ፀጌ ሃብተማሪያም (የአንዳርጋቸው አባት)
- 19 “እስኪፈታ ድረስ አንዳየው፤
አንድጠይቀው አልተፈቀዱም”
ወ/ሮ አይኔ ፀጌ / የአንዳርጋቸው አህት/
- 20 “አንዳርጋቸው ቡድን መገንባትና
መምራት የሚችል ፖለቲከኛ ነው”
ብርሃኑ ተክለያሬድ
- 21 “የአንዳርጋቸው ጥያቄዎችና ፍላጎቶች
የኔ ጥያቄዎች፣ ፍላጎቶች ናቸው”
ሸዋቀና አባትነህ
- 22 “አግሩ ስር ወድቆ ረጅም ሠዕት መንሳት ተሰኖኝ ነበር”
አየሩሳሌም ተስፋው
- 23 አንዳርጋቸው ጽጌ... “ለወገኑ ነጻነት፣ ነጻነቱን
ተነፍሳ የኖረ ነጻ አውጪ”
ታምራት መርጊያ
- 24 አንዳርጋቸው ፀጌ - የገብርኤሉ መንገድ ካህን
ግርማ ሠይፉ ማሩ

ኤልያስ ገብሩ (ጋዜጠኛ)

«ሹብርተኝነት»፣ በነጻነት እዋቂው አንዳርጋቸው ተበግጠዎ! (ቦኬ፣ ኩምፒያ በደስታ ተናጠኙ!)

ሰለታጋዩና ፖለቲከኛው አንዳርጋቸው ጽጌ ለማጻፍ «ከየት ልጅምር?፣ ከየቱስ ጅምሬ የቱ ጋር ልቋጭ? ...» በሚለው ሀሳብ ውስጤ መናጠ አልቀረም። ስለአንዳርጋቸው የትግል እንቅስቃሴ በዝርዝር የሚያጽፉ አንኳር ርዕሠ ጉዳዮች እጅግ ብዙ መሆናቸውን አምናለሁ። የአንዳርጋቸው የፖለቲካ ጉዞ ብዙ መጽሃፎችንም ያጽፋል። እኔም በዚህ፣ የፍጥነት ጽሑፍ ከአንዳርጋቸው ፍቺ ጋር በተያያዘ ከባለፈው ቅዳሜ (ግንቦት 18 ቀን 2010 ዓ.ም) ጀምሮ እስከ ማክሰኞ (ግንቦት 21 ቀን 2010 ዓ.ም) ድረስ በግል ባየሁትና ባስወዋልኳቸው ነገሮች ላይ ማተኮርን መረጥኩ።

ዕለተ-ቅዳሜ

አርብ (ግንቦት 17 ቀን 2010 ዓ.ም) አመሸሽ ላይ አንዳርጋቸው ጽጌን ጨምሮ ሌሎች እስረኞች እንደሚፈቱ መወሰኑ በአገዛዙ ሚዲያዎች

ተሰማ። ሁላችንም ደስታ ተሰማን፤ ጻፍንም። ቅዳሜ ጠዋት ረፋድ ላይ «አንዳርጋቸው ጽጌና ሌሎች ከ500 በላይ የሚሆኑ እስረኞች ተፈቱ» የሚል ይዘት ያለው ዜና በፋና ብሮድካስቲንግ ፖርፖሬሽን ድረ-ገጽ ላይ ተነበበ። ዜናውን ወዲያው ብዙ ሰው ከሀገር ውስጥ እስከውጪ ድረስ ተቀባበሉት። ፋና ብዙም ሳይቆይ የዜናውን ርዕሥ «...እንዲፈቱ ተወሰኑ» በሚል አስተካክለው። በቀድሞ የአንድነት ለፍትህና ለዲሞክራሲ ፓርቲ ንቁ ተሳታፊ በነበረውና አሁንም በማኅበራዊ ሚዲያ በድፍረት ሀሳቡን በሚያራምደው ስንታየሁ ቸኮል የተመራው ግብረ ሀይል ወደቃሉቱ ገሰገሰ። ስንታየሁ ቃሉቱ አከባቢ ስላሉ መረጃዎች በፍጥነት ያደርሱን ነበር። ▶

አነጋጋሪውና ያልተሠማው፤

በአንዳርጋቸው አንደበት

(በተለይ ለግዮን)

በ1985 ዓ.ም ላይ “አካሄዳችሁ ልክ አይደለም” በሚል በስብሰባ ላይ የጊዜውን የኢህአዴግ ባለሥልጣናት በአደባባይ ነግሯቸው ወደ መጣበት ሀገረ እንግሊዝ የተመለሰው የቀድሞው የኢህዴን አባል፤ በ1997 ዓ.ም የቅንጅት አባል ሆኖ ተመልሶ ወደ ሀገሩ በመምጣት የድርጅቱን ንቅናቄ መርቷል። በጊዜውም አዲስ አበባና ዝዋይ ላይ ታስሮ ከፍተኛ በደል ተፈፅሞበታል። አንዳርጋቸው በዛው አመት ከሕዝብ ዘንድ ያደረሰው “ነፃነትን የማያውቅ ነፃ አውጭ” የተሰኘ መጽሐፍ ከፍተኛ ተወዳጅነትን ማግኘቱ ይታወሳል።

ኢህአዴግ መራሹ መንግስት በዜጎች ላይ የሚያደርሰውን ግፍና በደል ለአመታት በፅኑ ሲቃወም የነበረው አቶ አንዳርጋቸው ፅን ድርጅቱ ግንቦት ሰባት ጨቋኙ ሥርዐት የሚወድቀው የትጥቅ ትግልን ጨምሮ በሁለገብ የትግል ስልት ነው ብሎ በማመኑ እሱም በዕድሜ ማምሻው ላይ ኤርትራ በርሀ ወርዷል።

“ትግሉ ፈታኝ ቢሆንም ከሀገርና ከህዝብ የሚበልጥ የለም” የሚለው አንዳርጋቸው ፅን ለሌሎች የነፃነት ታጋዮች ራሱን አርአያ ለማድረግ ከግንቦት ሰባት የመጀመሪያዎቹ አስራ ዘጠኝ አባላት አንዱ በመሆን እልህ አስጨፍሮ ፈታኝ እንደሆነ የሚነገርለትን የኤርትራ በርሀ የሚኖርባትን አውሮፓዊቷን እንግሊዝ ትቶ ተቀላቅሏል። በበረሀ ቆይታው ለሁሉም ቀድሞ ታድሎ የነበረው ከሽራ የተሰራ መኝታ ታድሎ ነበር። ትግሉን የሚቀላቀል አንድ ሰው ሲመጣ በቅድሚያ ለአዲሱ ሰው መተኛውን በመልቀቅ የሳር ፍራሽ ላይ ወርዶ የተኛውና ድርጊቱን ሌሎች በአርአያነት እንዲመለከቱት ያደረገው ይህ የምናውራለት አንዳርጋቸው ነው።

ስቃይና መከራ በበዛበት የኤርትራ በርሀ የግንቦት ሰባት የትግል ቆይታ በድርጅቱ ደንብ መሠረት እያንዳንዱ የሠራዊቱ አባል በአንድ ዙር ሁለት ጀሪካን ውሀ መቅዳት ያለበት ቢሆንም አንዳርጋቸው ፅን ግን በራሱ ተነሳሽነት ሁሉም በአስር ዙር 20 ጀሪካን ውሀ በመቅዳት ለወጣቶች ትልቅ ተምሳሌት ሆኖ ነበር።

ዕድሜው፣በድርጅቱ ውስጥ ያለው ሥልጣንና በኢትዮጵያ ሕዝብ ዘንድ

ያለው ከፍተኛ ተቀባይነት ሳይበግረው ተገቢውን ሥልጣን ከመላ የሠራዊቱ አባላት ጋር የወሰደው አንዳርጋቸው ፅን እሱም ሆነ ሌሎች የደርጅቱ መስራቾች በጋራ እንጨት የመፍለጥ፣ ወንዝ ተሻግሮ የሚያስፈልጉ ነገሮችን ማምጣት፣ እንጂራ መጋርና ሌሎች መሰል ተግባርን ደስተኛ ሆኖው አከናውነዋል።

ከአራት ዓመታት የአስር ቆይታ በኋላ የተፈታው ታላቁ የነፃነት ታጋይ አንዳርጋቸው ፅን በአስር ቆይታው ከሁለት ሰዎች ውጭ ማንም አንዳይጠይቀው የተደረገበትን ምክንያት፣ የመን ላይ የተያዘበት ሁኔታ፣ ለአንድ ዓመት ያህል ለቤተሰብም የት እንዳለ በማይታወቅ መልኩ ተሰውሮ የነበረበት ምስጢርና ሌሎችም ተዛማጅ ጉዳዮች ይፋ እንዲሆኑ ብሎም የፖለቲካው ዓለም ሰዎቻችንን በአርሱ መፈታት ምን አይነት ስሜት አላቸው? ከሚል አኳያ የመጽሔታችንን ሙሉ ይዘት በአንዳርጋቸው ጽን ላይ አድርገን ይህንን “ልዩ ዕትም” አስናድተናል።

እሱም፣ሆኖ ሸዋ ዳቦ አካባቢ ከሚገኘው የወላጅ አባቱ መኖሪያ ቤት የተገኘው የግዮን መጽሔት ጋዜጠኛ ፍቃዱ ማ/ወርቅ አንዳርጋቸው ፅን በሰፊው አነጋግሮታል። ሌሎች የግዮን ጋዜጠኞችም በአርሱ ዙሪያ የተዘጋጀውን ልዩ ዕትም የተሳካ ለማድረግ በቂ መረጃዎችን አሰባስበዋል። በሕይወት መኖሩ አጠራጣሪ በሆነበት ወቅት ወላጅ አባቱ፣ እህቱና ሌሎች የቅርብ ሰዎቹ ምን አይነት ስሜት እንደነበራቸው በዝርዝር አቅርበዋል።

ከአንዳርጋቸው ፅን ጋር መፈንቅለ መንግስት ለማድረግ ተንቀሳቅሳችኋል ተብለው ከተያዙትና 10ዓመት ከታሰሩት ብርጋዳዮር ጄነራል ተፈራ ማሞና ወ/ሮ አማሞይሽ ዓለሙ ጋርም ቆይታ አድርገናል። ከግንቦት ሰባትና ከሽብርተኝነትጋር በተያያዘ ተጠርጥረው ከታሰሩና ከተፈቱ ፖለቲከኞች መሀል የተወሰኑትን አነጋግረናል። በአንዳርጋቸው ፅን መፈታት ስሜት ቆስቆሷቸው የፃፉ ፖለቲከኞችንና ጦማርያንን መጣጥፍም አስተናግደናል። ለሁሉም መልካም ንባብ ይሆንላችሁ ዘንድ ከልብ እንመኛለን።

በመጨረሻም አንዳርጋቸው ፅን ከዝግጅት ክፍላችን ጋር ቆይታ ካደረገ በኋላ ሀሙስ ምሽት ወደ እንግሊዝ ተጉዟል።

◀ **ግዮን፡- አቶ አንዳርጋቸው እንኳን ደስ ያለህ፤ እንኳን ለቤትህ አበቃህ?**

አንዳርጋቸው፡- አመሰግናለሁ እንኳን አብሮ ደስ ያለኝ።

ግዮን፡- ቆይታችንን ከአፈታትህ በንጀምርስ?

አንዳርጋቸው፡- ደስ ይለኛል።

ግዮን፡- መቼና እንዴት ነበር መፈታትህን የሰማኸው?

አንዳርጋቸው፡- ከመፈታቱ በፊት ስድስት ሃምሳት ቀይም ብሎ ቴሌቭዥን ክፍሉ ውስጥ አስገቡልኝ። ከዛ በፊት በነበሩት የአስር አመታት ቴሌቭዥን፣ ሬድዮም ሆነ ሌሎች የመገናኛ ብዙኃንን እንድከታተል አልፈቀዱልኝም፤ እድሉም አልተሰጠኝም ነበር። ከጠቀስኩልህ ወዲያ ግን ቴሌቭዥን ስላስገቡልኝ የወቅቱን ሁኔታ፣ የአዲሱን ጠ/ሚኒስትር መመሪያና ወደ ሥልጣን መምጣት ማወቅ የቻልኩት በዚህ አጋጣሚ ነው።

ቅዳሜ ቀን ቤተሰቦቼ ሊጠይቁኝ የሚመጡት ሠዓት ሠዓት ስለሆነ ከእነሱ ጋር በማደርገው ቆይታ የሠዑቱ ዜና ስለሚያመልጠኝ እስኪ የስድስት ሠዓቱ ዜና ምን ይላል? ብዬ ቴሌቭዥኑን ከፈትኩት። በጊዜው ዜና የለም፤ የሆነ ገፅ ዳሰሳ ነው፤ ግምገማ የሚል ፕሮግራም አለ፤ እዛ ላይ ጋዜጠኞች ከበው “ዛሬ ፊስቡክ (ማህበራዊ ድረ ገፅ) አቶ አንዳርጋቸው ፅኑ እንዲፈቱ በሚል ጥያቄ ነው የተሞላው፤ በዚህ መሠረት አቃቤ ህግ ዛሬ በጉዳዩ ላይ መልስ ሰጥቷል፤ ለአቶ አንዳርጋቸውም ይቅርታ እንደተደረገላቸው አስታውቋል” ብለው ሲናገሩ ሰማሁ። “እንዲህ

ነው እንዴት?” ብዬ ነው ያዳመጥኩት።

ግዮን፡- ይቅርታ እንደተደረገልህና እንደምትፈታ ስታውቅ ምን ተሰማህ?

አንዳርጋቸው፡- ብዙም የተለየ ስሜት አልነበረኝም፤ ዝም ብዬ ዜና እንደሚደመጥ ያህል ነው የሰማሁት። እስኪ ቤተሰቦቼ ሊጠይቁኝ ሲመጡ እነሱን በደንብ እጠይቃለሁ ብዬ ተውኩት። በጎላ እነሱም የነገሩኝ ሽገር ሬድዮኖች ጉዳዩን ሰምተው ደውለውላቸው ነበር። ስለ ጉዳዩ ያውቃሉ እና አባቱ ብዙ ጊዜ ቁጭ ብሎ ነበር የሚያነጋግረኝ፤ የዛ እለት ግን ከውስጥ ብቅ ስል ከተቀመጠበት ብድግ ነው ያለው። “ዛሬ እንዴት ነው ይሄን ሁሉ አነርጃ ያገኘኸው አልኩት?” ያው ዜናውን እኔም እንደሰማሁት ነገርኳቸው።

ግዮን፡- ተፈትተህ እዚህ አሁን ያለንበት የአባትህ መኖሪያ ቤት ስትደርስ የነበረው ከፍተኛ የህዝብ አቀባበል እንዴት አየኸው?

አንዳርጋቸው፡- በህዝቡ አቀባበል በጣም ነው የተገረምኩት። እኔ ከማረሚያ ቤቱ ቀጥታ ወደ ቤት ይዘውኝ ሲመጡ አባቴ ስላልተነገረው ግቢ ውስጥ ሲንጎራደድ፤ እኔ በር ተከፍቶ ስገባ እንዳይደነግጥ የሚል ሃሳብ ገብቶኝ ነበር። እየመጣሁ በነበረበት ጊዜ እዚህ ስደርስ ግን ሌላ ነው፤ መጀመሪያ ከላይ ጀምሮ ብዙ ህዝብ ስለነበር “ምንድነው ሰፈሩ ወደ መርካቶነት ተቀየረ እንዴት?” የሚል ነገርም መጥቶብኛል። ኦሎምፒያ ከላይ ከሸዋ ዳቦ ቤት መገንጠያ አንስቶ ያለው መንገድ ሁሉ በህዝቡ ቢጨናነቅም ነገሩ አልገባኝም። ወደ ቤታችን መዞሪያ ላይ ለደርስ ስል ባሉ ምልክቶች ነው ህዝቡ እኔን ለመቀበል እንደወጣ የተረዳሁት። በጣም ይደንቃል። ፈፅሞ ይሆናል ብዬ

የማልጠብቀው ነገር ነው የሆነው። በጣም የሚያስደስትና የሚያኮራ አቀባበል ነው የኢትዮጵያ ህዝብ ያደረገልኝ፤ የህዝቡ ፍቅርና አክብሮት ልብ የሚነካ ነው። እንዳህ አይነት ተዐምረኛ አቀባበል ይደረጋል ብዬ መቼም ቢሆን አስቤ አላውቅም።

ግዮን፡- ቅዳሜ ዕለት እንደምትፈታ ተነግሮ ብዙ ህዝብ ቅዳሜና አሁድ ቢጠብቅህም ግልፅ ባልሆነ ሁኔታ እስከ ማክሰኞ እንድትቆይ ተደረገ በዛ መሃል መጥቶ ያነገገገህ አካል ነበር?

አንዳርጋቸው፡- ስኞ ዕለት ጠዋት የእስር ቤቱ አስተዳደር ሲያነጋግረኝ “ቸግር ገጥሞናል ወረቀቱ እኛ እጅ አልደረሰም፤ የአንተ ብቻ ሳይሆን ይቅርታ ተደርጎላቸዋል የተባሉት 500 እስረኞች ወረቀት እኛ ዘንድ አልመጣም። እና እሱን እየጠበቅን ነው፤ እነሱ ከላኩልን በእኛ በኩል ለመልቀቅ ዝግጁ ነን” ብሎኝ ሄደ።

ከሠዓት በጎላ አንድ ወረቀት ይዞ መጥቶ “አሁን ሁሉ ነገር ስለደረሰን እዚህ ላይ ፈርም” አሉኝ፤ ግልባጩን ለእነሱ አስቀርቶ ነው መሠለኝ ነጠላ ወረቀቱን ሰጠኝ። ከዛ ያው እንዳያችሁት ዛሬ ማክሰኞ በአምቡላንስ መኪና ተጭኜ ነው እዚህ ድረስ ያመጡኝ።

ግዮን፡- በተፈታህበት ዕለት ምሽት ቤተሰቦችህን አግኝተሃል፤ ባለቤትህን፣ ልጆችህን ማለት ነው እንደው በአጋጣሚው ምን ተሰማህ?

አንዳርጋቸው፡- በቪዲዮ ነው ያየኋቸው በጣም ትንንሽ ልጆች ሆነው ነበር የተለየኋቸው፤ እኔ ስታርግ ሠዓት ሳመታቸው ነበር። አሁን አስራ አንድ ዓመት ሞልቷቸዋል፤ ትልልቆች ሆነዋል በመፈታቱ በጣም ተደስተዋል። እኔም ሳያቸው የተሠማኝ ስሜት ልዩ ነው። ግንኙነታችን በጣም ቅርብት ያለው ስለነበር እርግጠኛ ነኝ በእስር ላይ በሆንኩበት ወቅት እኔን ሲያጡ በጣም እንደተጎዱ ይገባኛል። አሁንም ደግሞ ለወንድሜ እያነሱለት ሥለሆነ” በጣም እንደፈሩ ድጋሚ እንዳያስፈሩኝ እንደሠጉ” እዝባለሁ። ስለዚህ አሁን ቅድሚያ ለእነሱ ሰጥቼ ሞራላቸውን ትንሽ ማስተካከል ያለብኝ ይመስለኛል። ገና ልጆች ስለሆኑ በሥነልቦና እየተጎዱ ነው። ግን በመፈታቱ ልዩ ደስታ ተሰምቷቸዋል። እኔም በጣም ነው ደስ ያለኝ።

ግዮን፡- ወደ ጎላ እንመለስ፤ ከየት ተነስተህ ወዴት ስትሄድና እንዴት ባለ አጋጣሚ ነበር የተያዝከው?

አንዳርጋቸው፡- ከዱባይ ወደ ኤርትራ ለመሄድ የመን ላይ ነው የተያዝኩት። እኔ በየመን አየር መንገድ የመሄድ ፍላጎት አልነበረኝም። ምክንያቱም ችግር እንደሚመጣ አውቄያለሁ። ቡክ አድርጌ የነበረው በኤርትራ አየር መንገድ ነበር፤ ለእኔ ብቻ ሳይሆን ለሌሎችም። ግን የእኔን ብቻ አጣሞታል፤ ከእንግሊዝ አገር በላኩለት ሳይሆን ከ አንድ ወር ወደፊት አድግኝ ነው የበረራ ጊዜዬን የመዘገበው፤ የሌሎችን ግን በስነሰርአቱ ነው የመዘገቡት፤” ከዚህ ውጪ ቦታ የለንም ፤”ፈርስት ክላስ ግን አለ ሲሉኝ ስንት ነው የምጨምረው? አልኳቸው “400 ዶላር ከጨመርክ መሄድ ትችላለህ” አሉኝ።

ያኔ አራት ሺህ ዶላር በኪሴ ይገባለሁ ለስራ የሚሆን፤ ግን 400 ዶላር የድርጅት ገንዘብ በጭማራ አላወጣም በሙሉናህዝብ ▶

◀ በሚሰቃይበት አገር የድርጅት ገንዘብ ማሳየት አሳባክንም፤ ተጨማሪ ወጪ ይቅርብን፤ ርካሽ ይሻለኛል ብዬ ነው በየመን አየር መንገድ የተገነኩት።

ግዮን፡- የመን ላይ የኢትዮጵያ የደህንነት ሰዎች እንደት ነበር የያዙህ?

አንዳርጋቸው፡- የየመኑን በረራ ቡክ ካደረግኩ በኋላ ነው የበለጠ አደጋ ሊገጥመኝ እንደሚችል እየተሰማኝ የመጣው፤ ከዛ በፊት አንድ ጊዜም በየመን አየር መንገድ ተገብቻለሁ። ግን በዛ ወቅት የነበረው የሀገሪቱ ሁኔታና የሁለተኛው ጉዞ ሁኔታ የተቀያየረ ለመሆኑ የተወሰነ ጥርጣሬ ስለነበረኝ በጉዞዬ ላይ የተወሰነ ስጋት ተሰምቶኛል። እነ አገር ላይም ቢሆን በአየር በረራው ላይ ብዙ ኢትዮጵያውያን ነው ያሉት። በመሃሉ የኢህአዴግ ሰላዮቹና የመረጃ ሰዎች ይኖራሉ፤ የመን በጣም ሙሉ ሰዎች ያሉባት አገር ናት። ለእነሱ ስንት ብር ከፈላቸው? ለሚለው እግዚር ይወቀው። ከፍተኛ የውጪ ምንጭ በጉብኝት ሳይሰጥ አይቀርም፤ ከዚህ ውጪ በነፃ ምንም ነገር የመኖሻ እንደማያደርጉ ግልፅ ነው።

በዚህ አይነት መንገድ አውሮፕላን ማረፊያው ላይ ነው ደህንነቶች የጠበቁኝ፤ በረራው የመን ላይ ትራንዚት አለው፤ ሰንክ ወርጄ ነው እንደገና ወደኤርትራ የምበረው። ገና ከአውሮፕላን እንደወረደኩ አንድ የየመን ሰው ልክ ማሬያ እንደሚያደርገው ተንደርድር መጥቶ እንደ ዘመድ ነው ተጠምጥሞ የሰመኝ ፤ ለተላኩት ሰዎች እንደመለያ ጥቆማ እያደረገ ነው ያኔ ሁሉ ነገር ገብቶኛል፤ ሰውዬው የየመን የደህንነት ሰው ነው።

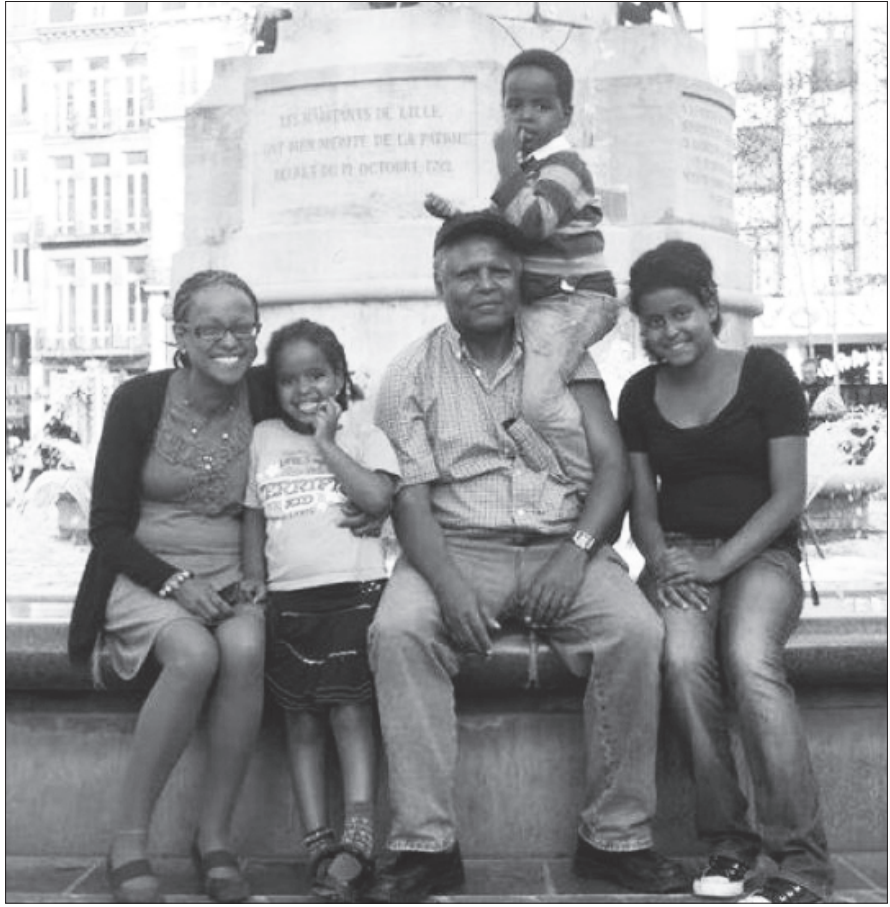
ትንሽ ቆይቶ የራሳቸው ሰዎች መጡ። እዛው ኤርፖርት ውስጥ በጣም ሚያስፈራ ቦታ አለ። የመኖሻ ኤርፖርታቸው ግቢ ውስጥ እንደዚህ አይነት ቆሻሻና የገማ ቦታ ይኖራቸዋል ብሎ ለማሰብ የሚከብድ ቦታ ነው፤ ወደ ትራንዚት ለመሄድ አውቶብስ ውስጥ ስገባ ሌላውን አስቀርቶ ብቻዬን እኔን ገንጥሎ ወደ እዛ መጥፎ ቤት ወሰደኝ። እዛ ቁጭ ባልኩበት የእዚህ አገር የደህንነት ሰዎች አውሮፕላን ይዘው መጡ። በአቃ ማሻጊያ ትልቅ ፕላስቲክ አይኔንም፤ አፊንም አሸጉ፤ እጄን ወደኋላ በካቴና አስረው፤ ፊቴን በጆንያ ሽፍነው አስረው ነው ያመጡኝ።

ግዮን፡- ስለእዚህ ለአንተ መያዝ ተባባሪው የየመን የደህንነት ሰዎች ናቸው ማለት ነው?

አንዳርጋቸው፡- በትክክል። አሳልፈው የሰጡኝ እነሱ ናቸው። በጊዜው እኔ የመንን አልገምኳትም ነበር። ግን ከዛ በኋላ ብዙም ሳትቆይ የኢትዮጵያን ህዝብ ረግሟታል መሰለኝ እንዲህ አይነት አስከፊ ችግር ውስጥ ገብታለች።

ግዮን፡- ያኔ የየመን ደህንነቶች ለኢህአዴግ ደህንነቶች አሳልፈው ሲሰጡህ፤ ከነበሩት ሰዎች መሃል የምታውቀው ሰው ነበር?

አንዳርጋቸው፡- አንዱን የማውቀው ይመስለኛል። ሌሎቹን ግን አይቻለውም አላውቅም። ይህን በተመሳሳይ በጣም ሰፊና ዝርዝር ጉዳይ ወደፊት ለህዝቡ አወጣለሁኝ ብያለሁ። ምክንያቱም በጣም ጠቃሚ የሆኑ ጉዳዮች ናቸው፤ እኔ ሁሌ የምታገልባቸውና መሆን አለባቸው የምላቸው ጉዳዮች ብዙ ናቸው። ለአገር የሚበጅ፤ ለሁሉም ህዝብ የሚበጅ በሚሆንበት መልኩ የሚወጣበት

አጋጣሚ ይኖራል። ሌላ ነገር ታስቦ ሳይሆን መገለፅ ያለበት ተዛማጅ ብዙ ጉዳይ ስላለው ነው።

ግዮን፡- የደህንነት አባላቱ ብዛት ስንት ነበር?

አንዳርጋቸው፡- አራት ናቸው። እጄን ጠምዝገው በብዙ መከራ ነው መከናወን ውስጥ የገባሁት፤ በግብግቡ ጊዜ እጄን ሰብረውታል። ያው ቀደም ሲል እንደነገርኩህ ሙሉ ፊቴን ሸፍነው ነው ወደ አዲስ አበባ ያመጡኝ።

ግዮን፡- በጊዜው ግን ከየመን በቀጥታ ወደ መቀሌ ወስደውሃል ሲባል ነበር እኮ?

አንዳርጋቸው፡- እኔም መጀመሪያ ላይ መቀሌ የወሰዱኝ ነበር የመሰለኝ። ምክንያቱም አሳሪዎቼ በሙሉ ትግሪኛ ነበር የሚናገሩት፤ ከተያዝኩም በኋላ ያለሁበት ቦታ እየመጡ የሚያደኝ፤ የሚያነጋግሩኝ፤ የሚጠብቁኝ በጠቅላላ ከትግሪኛ ውጭ ሌላ ቋንቋ ሲናገሩ ስላልሰማሁ መቀሌ ነው የመጡኝ ብዬ ደምድሜ ነበር። ፊጅም አዲስ አበባ ውስጥ ያስረኛል ብዬ አልጠበቅኩም ነበር።

በኋላ ግን የእንግሊዝ አምባሳደር ከታሰርኩ ከአንድ ወር በኋላ መጥቶ ሲያነጋግረኝ “አዲስ አበባ ውስጥ ነው እንዴ ያለሁት?” ብዬ በጠየቅኩት መሰረት እሱ ነው አዲስ አበባ ውስጥ እንዳለሁ ያረጋገጠልኝ።

ግዮን፡- የታሰርኩበት ቤት ምን አይነት

ነበር?

አንዳርጋቸው፡- አንድ ሺላ ቤት ውስጥ ነው። አንዱ ክፍል ውስጥ ነው እኔን ያሰሩኝ፤ መስኮቱ ተነቃቅሎ ግድግዳ ላይ ትንሽ ቀዳዳ የተሰራለት ቤት ውስጥ ስለሆነ ያስገቡኝ የት እንዳለሁ በፍፁም ማወቅ አልቻልኩም። የማገኛቸው ሰዎች በሙሉ የህወሃት የደህንነት ሰዎች ናቸው፤ ምንም አይነት ያለሀበትን ቦታ ፍንጭ የሚያሳይ ነገር አታገኝም።

ግዮን፡- በእስር ላይ በነበርኩበት ጊዜ የደረሰህ ችግር ነበር፤ ድብደባ፣ ግርፋት የመሳሰሉ ነገሮች ተፈፅሞብሃል?

አንዳርጋቸው፡- ድብደባ የሚያስፈልገው ነገር አልነበረም። እጄን ግጥም አድርገው ወደኋላ አስረው ብዙ ቀናት መተኛት በማልቻልበት ሁኔታ ነው ያስቀመጡኝ። በጣም የሚገርም አይነት ህመም ነው የሚሰማህ፤ ስቃይ ከባድ ነው። ከዛ ውጪ መጀመሪያ ላይ እንዳልኩህ እጄን ሰብረውታል። ሌላ የተለየ ሰውነቱ ላይ የተደረገ ግርፋትና ድብደባ የለም።

ግዮን፡- ከእንግሊዝ አምባሳደር ውጪ ከሌሎች የኢምባሲው ዲፕሎማቶች ጋር በየመገናኛቱ እድል ገጥሞሃል?

አንዳርጋቸው፡- ከአምባሳደሩ በስተቀር ሌላ ሰው መጥቶ ሊያነጋግር አይችልም ብለው ስለነበር ቀንሰሎች እንኳን እንዲያደኝ አልፈቀዱም፤ አምባሳደሩ ላይ ብቻ እዲንዲህ ▶

◀ ግንባታና በአጠቃላይ በከተማ ልማት ዙሪያ የሰራችሁት ዝም ብሎ ተራ የሆነ ነገር ነው የሚል ክፍተት ክርክር ስለዳረኩባቸው እኔን ለማሳመን የተጠቀሙበት ዘዴ ነው።

ግዮን፡- አንዳርጋቸውን “ከድርጅቱ ሰዎች መሃል አሳልፎ የሰጠው ሰው አለ “የሚል ነገር አለ! አንተ ታምንበታለህ?

አንዳርጋቸው፡- የለም። ፈፅሞ ሊኖር አይችልም። ምክንያቱም ይህ ነገር በጣም በቀላሉ ሊሆን የሚችል ነገር ነው፤ ስለዚህ እንዲህ አይነት መረጃ ላይ ያልተመሰረተ ዝም ብሎ የሚወራ ነገር ነው። የተገቢውም አይደለም። ነገሩን ከስሩ ካየነው ከዱባይ ስነ ስራ ከኤርፖርት ጀምሮ ብዙ ሰው ነው የነበረው፤ ወደ ኢትዮጵያ የሚመጡ ሰዎችም የሚሳፈሩበት አውሮጳላን ነው። እኔ በይፋ የምታወቅ ሰው በመሆኔ የእነሱ ሰው “አንዳርጋቸው እዚህ አውሮፕላን ላይ አለ “ብሎ ለመናገር በጣም ቀላል ነበር።

ግዮን፡- ሲይዙህ ቤተሰቦችህ፣ ልጆችህን፣ ቤተሰብም ደግሞ ኤርትራ በረሃ ድረስ ያወረደህን ትግልህን ስታስበው.. በቃ ሃሳቤን ከግብ ሳላደርስ ሊገሉኝ ነው የሚል ፍርሃት አላሳደረብህም?

አንዳርጋቸው፡- እንደውም እኔ የመን ላይ ከመያዜ በፊት ኤርትራ ውስጥ ሆኜ የሚገለጻኝን ሰው የላኩ በመሆናቸው ለምንም ነገር እንደማይመለሱ አውቅ ነበር። በየመን በኩል ለመሄድ ጉዞ ስጀምሮ ትንሽ ስለተጠራጠርኩ እዛ ያለው የኤርትራ አምባሳደርን አስከምሄድ ደረሰ እንዲያገኝ ላኩልኝ ብዬ ለየማን ነግራው ነበርና አምባሳደሩ እንደሰማሁት እዛ ሰነክ ኤርፖርት ነበር።

በዚህ የተነሳም እንዲህ አይነት ነገር ሊኖር እንደሚችል መረጃው ስላላቸው ወሬው ይወጣል በሚል ስጋት ይሆናል እርምጃ ሳይወስዱብኝ የተረፍኩት ብዬ አስባለሁ።

ግዮን፡- መረጃዎች እንዳይዙብህ ለማሸሽ አልጥክርክም?

አንዳርጋቸው፡- አልቻልኩም። በጊዜው ብቻዬን ነው የነበርኩት። እንደያዝኳቸው ነው በቁጥጥር ውስጥ ያዋሉኝ።

ግዮን፡- ቃሊቲ ከገባህ በኋላም ለብቻህ የታሰርክበት ክፍል ቀደም ሲል እን ታምራት ላይኔና ስዩ አብርሃ የታሰሩበት ነው ። እንደውም ክፍሉ በተለየ ሁኔታ እየተሰራና እየታደሰ ስለነበር ከአንተ ቀድመው የታሰሩት እስክንድር፣ አንዳደሉምና አበበ ቀስቶ ሁኔታውን በገታት ሲከታተሉት ነበር።

አንዳርጋቸው፡- መጀመሪያ ቃሊቲ እንደሄድኩኝ አንድ ሰው ብቻ ያለበት ጠበብ ያለች ክፍል ነው ያስገቡኝ ። በጎሳ ቤቱን በተባለው መንገድ አስተካከሉና ሌሎች ሁለት ሰዎችን ጨምረው እዛ ክፍል ውስጥ አስገቡኝ።... እነዚህ አብረውኝ እንዲታሰሩ የተደረጉት በተራ ነፍስ ግድያ ተከሰው የታሰሩና ምንም አይነት የህይወት ተሞክሮ የሌላቸው ምንም አይነት ትምህርትና እውቀት የሌላቸው ኑሮን በጣም አስቸጋሪ ማድረግ የሚችሉ ሰዎች ናቸው።

ሌላው አስረኛ የሚያገኘው የቱሌቭኮንና ሬድዮ የመከታተል መብት እኔ ጋር አልተፈደልኝም፤ ማንኛውም ሰው ቤተሰቦቼ እንደፈለገ ይጠይቁታል እኔ ከአባቴና ባለቤቱ

ሌላ ሰው እንዲጠይቀኝ አልተደረገም። ፍርድ ቤት ውሳኔ የሰጠበት ግልባጭ የሚባል ቅፅና ቁጥር ሁሉ እስረኛ አለው፤ እኔ ግን የእስረኛ ቁጥር የለኝም። ጭራሹኑ አንደኛው የወህኒ ቤቱ ሰው “በአደራ ነው የተቀመጠኩ እንጂ እኛ ብዙም የሚያገባን ነገር የለም” ነው ያለኝ፤ በእንደዚህ አይነት ሁኔታ ነው የቆየሁት። ኤምባሲው በመደበኛነት መፅሃፎችን ያመጡልኛል፤ አንዳንድ አማርኛ መፅሃፎችን ማን እንደላከልኝ ባላውቅም አገኛለሁ። ምናልባት እህቴ ትሆናለች፤ የዶክተር ምህረትን ሁለቱን መፅሃፎች እዛ ነው ያነበብኩት። ወደ ሁለት መቶ የሚጠጉ መፅሃፎችን እስር ላይ አያለሁ አንብቤያለሁ።

ግዮን፡- ምግብና ህክምናን በተመለከተስ ያለው ነገር እንዴት ነው?

አንዳርጋቸው፡- ምግብ ያው ወላጆቹ በሳምንት አንዴ የሚያመጡት ነገር ነው፤ አልፎ አልፎ ጉድለት በሚኖርበት ሰዓት ላይ እኔ ብዙም ለምግብ የምጨነቅበት ሁኔታ ስለሌለ እዛ ያለውንም ምግብ አጠቀማለሁ። እዛ ያለው ምግብ የኢትዮጵያ ህዝብ ዘጠና በመቶ የሚሆነው እንጀራ በወጥ በመሆኑ ያንን የእስረኞች ምግብ አጠቀማለሁ። መሆንም ያለበት ይህ ነው። የኢትዮጵያ ህዝብ ምሳና አራቱን በአግባቡ የማይበላ ከሆነ አንደኛውን መቀነስ አለብኝ የምል ፖለቲከኛ ነኝ እኔ። ስለዚህ በምግብ ረገድ አማርሬ አላውቅም። ▶

◀ ሌላውን ነገር አማርሬ አላውቅም። ህክምና ከጥርስ ጋር በተያያዘ ለሰባት ጊዜያት ያህል ጉንጨን አሳብጦት ከፍተኛ ህመም ገጥሞኛል። ግን ከማደንዘዣዝና አንቲ ባዮቲክ በስተቀር ሌላ ቦታ የተሻለ ህክምና እንዳገኝ ማድረግ የማይታሰብ ነገር ነው። አራቱን አመት ከእኔ ጋር የታሰሩት ሰዎች ጥቁር አንበሳ፣ኢቭን የግል ሆስፒታሎች ጭምር ወስደው ያሳከሙበትና ያስመረመሩበት ሁኔታ አይቻለሁ። እኔን ግቢው ውስጥ መጥታ የምትመለከተኝ አንድ የጤና ኤፊሰር ነው የመደቡት። ለማንኛውም ነገር እሷ ነች የምትመጣው።

ግዮን፡- በቅርቡ ቴሌቭዥን የታሰርከበት ክፍል ገብቶልህ ነበር፤ ለመሆኑ አዲሱን ጠ/ማኒስትር እንዴት አየሃቸው?

አንዳርጋቸው፡- የዶክተር አብይን ንግግራቸውን ነው የሰማሁት ፊታቸውን ነው ያየሁት። ከዛ በፊት አላውቃቸውም ግን አጀማመራቸው በጣም ጥሩ ነው። እንደ ነጂ ሳይሆን እንደመሪ ነው የሚናገሩት። አንድን ሰው መጀመሪያ በንግግር፣ ከዛ በድርጊቱ ነው የምትሰካው እስካሁን ድረስ ግን አዲሱ ጠ/ማኒስትር ባደረጓቸው ንግግሮች፣ ከንግግሮቻቸው ጋር በፊት ገፅታቸው ላይ የምታየው ስሜት ዝም በለው ለለባባ የሚናገሩ ሰው እንዳልሆኑ በስሜታቸው የሚናገሩ ሰው እንደሆኑ ትመለከታለህ። ከዚህ በመነሳት የተሻለ ነገር ሊሰሩ ይችሉ ይሆናል የሚል ተሰፋ አሳድሮብኛል።

ግዮን፡- “አንዳርጋቸውን በማሰራችን 11 ቢሊዮን ዶላር አጥተናል፤ አንዳርጋቸው እንዲፈታ እምነቱ በመሆኑ ወስኛለሁ ፣በለው ለትግራይ አርቲስቶችና ባለሀብቶች ባደረጉት ግብዣ ላይ የተናገሩት ዶ/ር አብይ ከመንግስት ከፍተኛ ባለስልጣናት ጋር አንተን ለማሰራታት ከፍተኛ አለመግባባት ውስጥ እንደነበሩ ተናግረዋል... በዚህ ላይ ምን ትላለህ?

አንዳርጋቸው፡- እኔ ይህ ነገር መኖሩ አይገርመኝም። ግን የተባለው ነገር እውነት ከሆነ የህወሃት ሰዎች ተሳስተዋል። የህወሃት ሰዎች ከእኔ በላይ ወዳጅ የላቸውም። ምክንያቱም በዙሪያቸው የተሰበሰቡው አድርባይ የማይነግራቸውን እየነገርኩ በጊዜ ገና በ1983 እና 84 ዓ.ም ላይ የተናገርኩት ኢትዮጵያ ቴሌቭዥን አለ።

በዛን ጊዜ ትግር ሊመጣ እንደሚችልና ምን መስተካከል እንዳለባቸው ነው የነገርኳቸው ።ይህ ደግሞ ከማንኛውም አገሪቷ ውስጥ ካለው ህዝብ የበለጠ በቅርቡት አብራው በመኖር ብዙ የችግርና የመከራ ጊዜን ከልጆቹ አፍ ቀንሶ መግባ ላኖረኝ ለትግራይ ህዝብ ካለኝ ፍቅር፣ ያ ህዝብ ከዋለልኝ በመነሳት ነው።

በህዝቡ ላይ ምንም አይነት ትግር ሊደርስ የሚችልበት ሁኔታ እንዲመጣ ስለማልፈልግ መሪዎች በሚያጠፉበት ስለት ላይ በጊዜ ነው መስተካከል የሚኖርባቸውን ነገሮች ለመናገር የግክርኩት። እነዚህ አመራሮች እንዲህ አይነት ተቃውሞ ማቅረብ አልነበረባቸውም። በዙሪያቸው አድርባይ የሆኑ፣ በጣም

አትባዳጅ የሆኑ፣ እውነቱን የማይነግሯቸውና በጊዜ መስተካከል ያለባቸውን ትግሮች የማይጠቅሟቸውን ሰዎች እንደ ወዳጅ አድርገው ማየት የለባቸውም ነው ያልኩት። እኔ እዚህ አገር በ1983 ዓ.ም ስመጣ ኢህዴንን ወይም ሌላውን ድርጅት አይደለም የማውቀው። ያኔ የማውቀው ህወሃቶችን ነው። እንግሊዝ አገር ሆኜ ህወሃትን መደገፍ ፋሽን ባልነበረበት ሰአት እኔ ነበርኩ የምደግፈው። ከእነሱ ጋር ያለኝ ግንኙነት በመርህ ላይ የተመሰረተ በከፍተኛ ወዳጅነት ላይ የተመሰረተ እንጂ በጠላትነት ላይ የተመሰረተ አልነበረም ።ግን ስህተት ሲሰሩ በአድርባይነት የማለፍ ባህሪይ የለኝም። እኔ በምናገርበት ሰአት ላይ ራሳቸውን መመርመር ነው እንጂ የሚገባቸው በጠላትነት ፈርጀው ማየት አልነበረባቸውም።

እነሱን ሊጠቅሙ የሚችሉ ያላቀረብኳቸው ሃሳቦች የሉም። እኔ ክርክራ በሙሉ ድርጅቱን ይጠቅማል ፣ድርጅቱን በህዝቡ ተወዳጅ ያደርጋል በሚል መልኩ ነው አቅርብ የነበረው።ያልኳቸው ነገሮች ሁሉ በተግባር ውለው ቢሆን ኖሮ እንደ ጣኦትነት የሚመለከቡት ሁኔታ መፍጠር አንችል ነበር።

ግዮን፡- ከአስር እንደተፈታህ ዶ/ር ብርሃኑ፣ጃዋር መሃመድ፣ ኦሌምና ኢሳት ክሳቸው ተቋርጧል የሚል ነገር ተናግሯል።ይህ የፖለቲካ ምህዳሩን ያሰፋዋል?

አንዳርጋቸው፡- ተስፋ የሚሰጥ ነገር ነው፤ መደረግም ያለበት ነገር ነው። በአጠቃላይ እኔ የተቃውሞ ሰብ የለብኝም፤ እውነት ለመናገር ሁሉን ነገር ጨርሼ ወደ ስነ ፅሁፍ እገባለሁ ባልኩበት ሰአት በ1997 ምርጫ ወቅት የሰሩት ስራ ነው መልሶ ፖለቲካ ውስጥ የጨመረኝ። እዚህ አገር ውስጥ ያየሁት ከፍተኛ የሆነ የመብት ገፈፋና ኢ ሰብአዊ ድርጊት ነው መልሶ ፖለቲካ ውስጥ የጨመረኝ እንጂ እኔ በስፋት ወጣቱ ሊያነባቸው የሚችል ፣ማንነትን ሃገሩን የኢትዮጵያ ህዝብ ያደረገውን ትግል የሚገልፅ አራት አምስት መፅሀፍችን ፅፌ መጨረሻዬ ሰአት ላይ እሆን ነበር።

በዚህ አይነት ወደፊት የሚሰራ ከሆነ አስተማማኝ የሆነ የፖለቲካ ምህዳር አስከተፈጠረ ድረስ ፤ደጋግመን እኛ ያስቀመጥነው ነገር አለ እንደ ግንቦት ሰባት። እኛ ስልጣን የመያዝ ጉዳይ አይደለም ጥያቄያችን፤ ሁሉንም ህዝብ በነፃነት በእኩልነት የሚያገለግሉ፣ ነፃ ተቋማት መኖር አለባቸው ነው የምንለው፤ ነፃ ተቋማት ጥያቄ የፖለቲካ ምህዳሩን እናሰፋለን ስለተባለ ብቻ የሚቃለል አይደለም። በተጨማሪም እነዚህ ተቋማት መታየት አለባቸው።

ነፃ ተቋማት ስንል መከላከያውን ፣ነፃ ተቋማት ስንል ደህንነቱን፣ ነፃ ተቋማት ስንል የፍርድ ስርአቱን፣ ነፃ ተቋማት ስንል ፖሊስን፣ ነፃ ተቋማት ስንል ሚዲያውን፣ የምርጫቦርዱን ነው። እነዚህን በነፃ ማንኛውም የፖለቲካ ድርጅትና አጠቃላይ የአገሪቱ ህዝብ ነፃና ገለልተኛ ናቸው ብሎ በእርካታ በሚቀበልበት ሰአት፤ እውነትም ይህች አገር በተረጋጋ ሁኔታ ውስጥ ገብታለች።

በዚህ አጋጣሚ ባለፉት አመታታት ለታየው የህዝብ ንቅናቄና ለተሳተፋትና እኔን ለማስፈታጽ በተደረገው እንቅስቃሴ ላይ ለተሳተፉት ኢትዮጵያዊያን በሙሉ ትልቅ አክብሮት እንዳለኝ በዚህ አጋጣሚ እገልጻለሁ። አመሰግናለሁ ።ይህን መሰሉ ድጋፍ የበለጠ በመንገዳችን እንድንገፋ ያደርገናል፤ ህዝቡም ለመብቱ መታገሉን ትግሮች እስካልተፈቱ ድረስ ወደ ፊት መቀጠል ይኖርበታል።

ግዮን፡- እናመሰግናለን።

"ጠ/ሚኒስትሩ የቁም በቀል ሰንሰለት ለንዴና ለመጨረሻ ጊዜ የሰበረው ይመስለኛል"

ስዩም ተሾመ

ግዮን፡- በአንዳርጋቸው ፅን መፈታት የኢትዮጵያ ፖለቲካ ወዴት እያመራ ነው ማለት ይቻላል?

ስዩም፡- የዜጎች መብት፣ ነፃነትና ፍትሐዊ ተጠቃሚነት ይረጋገጥ የሚል ጥያቄ ይዞ ነው የተነሣው። ያ ጥያቄ መልስ ባለማግኘቱ የትጥቅ ትግል ጀምሯል። ድርጅቱም በአሸባሪነት ተፈርጇል። አንዳርጋቸው በሽብርተኝነት ተፈርጇል። በዚህ አግባብ ነው እንግዲህ ከየመን ተይዞ፣ ታስሮ የሞት ፍርድ የተፈረደበት። ሕጉ ምን ይላል? ወይም ደግሞ የተፈረደበት ምን ነበር? የሚለው ሳይሆን የአንዳርጋቸው ፅን የትግል መሠረታዊ ዓላማና ግብ ምንድነው? የዜጎች መብትና ነፃነት የተከበረበት ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ይገንባ የሚለው ነውና አንዳርጋቸው ሲታሰር የታሰረው አንድ ግለሰብ ወይም አንድ የፖለቲካ ቡድን መሪ አይደለም፤ የህዝቡ ጥያቄ ነው የታሰረው፤ ዲሞክራሲ ነው የታሰረው፤ ነፃነት ነው የታሰረው። የህዝቡ ጥያቄ ምላሽ እስካላገኘ ድረስ በአገሪቱ ውስጥ የተከሰተውን ግጭትና አለመረጋጋት ማስወገድ እንደማይቻል መንግሥት ተገንዝቦ እነዚህን የፖለቲካ መሪዎች የለቀቀበት ሁኔታ ነው ያለው። ስለዚህ ህዝቡ ነው የተፈታው ማለት እንችላለን።

ግዮን፡- የአንዳርጋቸው ፅን ከእስር መፈታት ጠቅላይ ሚኒስትር ዓቢይ አህመድ የፖለቲካ ምህዳርን አናሰፋለን፤ በውጪም በሀገር ውስጥም ካሉት ጋራ ተረዳድተን እንሠራለን? ያሉበትን መንገድ ያሳምናል ብለህ ታምናለህ?

ስዩም፡- የፖለቲካ ምህዳርን ማስፋት ሲባል ነፃና ገለልተኛ የሆነ የዲሞክራሲ ተቋማትን መገንባት፣ የፖለቲካ እንቅስቃሴዎች እንዲካሄዱ ምቹ ሁኔታዎችን መፍጠር፣ ከመንግሥት አመለካከት ነፃ የሆኑ የዲሞክራሲ ተቋማትን ማጠናከር እና መሰል ነገሮችን ያካትታል። ይህ እንዳለ ሆኖ ግን በቅድሚያ የመጀመሪያው ተግባር ከገዢው ፓርቲ የተለየ የፖለቲካ አቋምና አመለካከት ያላቸው የፖለቲካ ወገኖች በሀገሪቱ ላይ በነፃነት እንዲንቀሳቀሱ ማስቻል ሲሆን፣ በዚህ ረገድ የአንዳርጋቸው ፅን መፈታት አንዱ ነገር ነው። ከዚህ አኳያ እንደሕንጻድር ነጋን፣ እንደአንዳርጋቸው አራጌን ስትመለከት ተጨባጭ የለውጥ እየመጣ ነው ብለን ማለት እንችላለን። አንዳርጋቸው ፅን እንዲፈታ የሚፈልገው ወገን እንዳለ ሊሰመርበት ይገባል። በዋናነት የህወሓት አባላትና ደጋፊ የሆኑ ወገኖች ይህን ነገር በፅናት የሚቃወሙ ናቸው። ዝም ብሎ ይህንን ህዝብ ለማስደሰት ብቻ የተወሰነ ውሳኔ ሳይሆን የተለያዩ ነገሮችን ጨምሮ ዲፕሎማቲክ ግንኙነቱን በተለይ የእንግሊዝ ዜጋ መሆኑ ከምግት ውስጥ ገብቶ የተለያዩ ጫናዎች እንደነበሩ ከግንዛቤ ማስገባት አልብን። ስለዚህ በጠቅላይ ሚኒስትሩ የተወሰደው እርምጃ በአውገቱ ሊበረታታና ሊደነቅ የሚገባ ነው። የአገሪቱን የፖለቲካ ምህዳር ከማስፋት አንጻር ተጨባጭ የሆነ ለውጥ ሊያስገኝ የሚችል ነው።

ግዮን፡- ይህ ነገር ከተጀመረ በጠረጴዛ ዙሪያ ተቀምጠው ድርድር ይቀጥላሉ ነው የምትለው?

ስዩም፡- አዎ! አሁን የፖለቲካ መሪዎች መፈታታቸው ብቻ አይደለም፤ ማህበረሰቡ በጠቅላላ እየተፈታ እኮ ነው። ህዝቡም ሀሳቡን፣ ነፃነቱን፣ ዲሞክራሲያዊ መብቱን ለማስከበር እንዲንቀሳቀስ ሁኔታዎች እየተፈጠሩለት ነው። መሪዎቹን የምታሰረው እኮ ህዝቡ የፖለቲካ ጥያቄ እንዳያነግብህና የህዝቡን የፖለቲካ ናቅናቄ ለማከላከት ነው። እናም መሪዎችን ስትፈታ ህዝቡን ነው የፈታኸው። ህዝቡ መብቱን ለማስከበር መንቀሳቀስ ይችላል። ፍትሐዊ ሕገ መንግሥት እንዲረጋገጥ ይጠይቃል። ከዚህ አንጻር ስታስበው የፖለቲካ ምህዳር እየሰፋ፣ ፍርሃት እየጠፋ ይሄዳል። ከዚህ አንጻር ላለፉት 27 ዓመታት የጎሊት የነበረውን የፖለቲካ ጉዞ አቁሞ ወደፊት አንድ እርምጃ መራመድ ይቻላል።

ግዮን፡- ብዙ ሰዎች እንደሚሉት መፈታት

ብቻ አይደለም፤ ማንኛውም ሰው የታሰረበት የራሱ ዓላማ አለው፤ ቁጭ ብሎ ተደራድሮ ሀገሪቱ ላይ ሰላማዊ ነገር እንዲፈጠር ስለሚፈልግ ነው። ኢህአዴግ ፈርቻለሁና በሚል አስር በመፍታት የማያቆም ከሆነ ትግሉ ተጠናክሮ ይቀጥላል የሚሉ አሉ፤ ያንተ ሀሳብ ምንድነው?

ስዩም፡- ይህ በጣም ትክክል ነው፤ አንደኛው ነገር የፖለቲካ መሪዎች የሚፈቱት ሲጀመር መታሰር ስለሚከበረባቸው፣ መታሰራቸውም ስህተት ስለነበር ነው። ስለዚህ ያሰራቸው ማነው ስንል መንግሥት ነው፤ ያሰራቸውም በስህተት ነው። አሁን መንግሥት እነዚህን ሰዎች በመፍታቱ ከዚህ በፊት የፈጠራቸውን ስህተቶች እያስተካከላቸው ነው። ሆኖም ግን ይህ የለውጥ መጀመሪያ እንጂ የለውጥ እርምጃ አይደለም። በተጨባጭ ሥር ነቀል ለውጥ ሊመጣ የሚችለው እነዚህ የፖለቲካ መሪዎች፣ የመብት ተማጋቾች፣ ጋዜጠኞች፣ ጠማርያን የታሰሩበትን ምክንያት በማወቅ ሲሆን የታሰሩበት ምክንያትም የህዝቦች መብት፣ ነፃነትና ፍትሕ እንዲረጋገጥ ዲሞክራሲ እንዲሰፍን የሕግ የበላይነት እንዲከበር የሚል ነው።

እነዚህ የፖለቲካ መሪዎች የታሰሩት ይህንን ጥያቄ በማንሳታቸው ነው። አሁን እነዚህ ሰዎች ተፈትተዋል። ይህ አንድ እርምጃ ነው፤ ስለዚህ የታሰሩበትን ዓላማ ለማሳካትና ተግባራዊ እንቅስቃሴ ለማድረግ እድል ይፈጥርላቸዋል። ህዝብም መብቱን ለማስከበር መጠየቅ ይጀምራል። ስለዚህ የፖለቲካ ንቅናቄው መሽከርከር ይጀምራል ማለት ነው። የጠቅላይ ሚኒስትር ዓቢይ አባይ ወይም አመራር ለውጥ ያመጣል ብሎ ዳር ቆሞ መጠበቅ ሳይሆን የተፈቱ ጋዜጠኞችም ሥራቸውን ይሥሩ፤ የተፈቱ የፖለቲካ መሪዎችም መተማመንን ይዘሩ፤ የሲቪል ማኅበራትም የሚጠበቁባቸውን ሚና ይወጡ። ውጫ የቆሙ ሚዲያዎችም ወደሀገር ውስጥ መጥተው ለማህበረሰቡ በማሳወቅ ሚናቸውን ይወጡ። የኢህአዴግም መንግሥት እንደመንግሥት ያፈረሳቸውን የዲሞክራሲ ተቋማት መልሶ ይሥራ።

ስለዚህ ድርሻው የመንግሥት ብቻ አይደለም፤ የሁላችንም ነው። ከዚህ በፊት ዲሞክራሲን ለማምጣት የተሳነን መሪዎች ስለታሰሩ ነው፤ አሁን እነዚህ ሰዎች ተፈትተዋል። ከስደትም እየመጡ ነው ያሉት። ስለዚህ በፖለቲካ ውስጥ የሚጠበቁባቸውን ሚና ይወጡ። የዶክተር ዓቢይ አመራርም በተግባር ሊያስተካክላቸው የሚጠበቅበት

◀ በዋናነት ያፈረሳቸው የፖለቲካ ተቋማት እንዲሁም ደግሞ አፋኝ የሆኑ አዋጆች አሉ። የፀረ ሽብር ሕጉ አለ። የቦን አድራጎት መመሪያ አለ። የሚዲያ አዋጅ አለ። እንዲሁም የደህንነት ተቋም አሠራር አለ። ከዚህ አልፎ ኃላፊነትና ተጠያቂነት አሉ። የሕግ የበላይነት መስፈን አለበት። ለህዝቡ ተጠቃሚነት መንቀሳቀስ አለባቸው። በኢኮኖሚው በራሱ እድገቱን በተጨማሪ ማስመዘገብ አለበት። እነዚህ ነገሮች ይጠበቃሉ። እነዚህ እንግዲህ በመንግሥት ደረጃ የሚጠበቁ ሥራዎች ሲሆኑ፣ ሌላው የፖለቲካ ማህበረሰብም የሚጠበቅበት ሥራ አለ። አሁን በተቃዋሚ የፖለቲካ ፓርቲዎች፣ በጋዜጠኞችና በሌሎች እየታየ ያለው ጠባቂነት ነው። ዳር ቆሞ ይህን ያድርግ፣ ይተው ከማለት በዘለለ በተጨማሪ እያደረጉት ያለ ነገር የለም። ከአዲስ አበባ ወጥተው በመላው ሀገሪቱ መዋቅራቸውን እየዘረጉ ነው? በአደረጃጀታቸው እየሠሩ ነው? ስንል ይህ ሁኔታ የለም። ስለዚህ እኛም የቤት ሥራችንን መሥራት አለብን ብዬ ነው የማምነው።

ግዮን፡- ግንቦት 21/2010 ዓ.ም. ከሳቸው የተቋረጠው የፕሮፌሰር ብርሃኑ ነጋና የጃዋር መሃመድ እንዲሁም የአ ኤም ኤን እና የኢሳት ቴሌቪዥን ጣቢያዎች ክስ መነሣትን እንዴት ታየዋለህ?

ስዩም፡- ይህ ደስ የሚል ዜና ነው። ወደሀገሪቱ ውስጥም መጥተው ቢሮአቸውን ከፍተው እንዲሠሩ በጠቅላይ ሚኒስትሩ ጥሪ ቀርቦላቸዋል።

ኢሳትም ሆነ አ ኤም ኤን ከዚህ በኋላ አዲስ አበባ ውስጥ ቢሮአቸውን ከፍተው ነጋና ገለልተኛ የሆነ ዘገባ በቀጥታ ላለማቅረብ ምንም ምክንያት ያላቸው አይመስለኝም። ከዚህ በኋላ መጥተው የማይሠሩ ከሆነ ከራሳቸው ድክመትና የሚጠበቅባቸውን ግዴታ ካለመወጣት በዘለለ ሌላ ተጨባጭ ምክንያት ማቅረብ የሚችሉ አይመስለኝም።

ግዮን፡- ይህንን ማመን ይቻላል፤ አሁን ደግሞ ላለፉት 27 ዓመታት ጠንቅቀው የሚያውቁት በመሆኑ ጥሪ ስለተደረገ ብቻ ትክክለኛው ነገር ይደረጋል ተብሎ ይታመናል? ቅድመ ሁኔታ መኖር የለበትም?

ስዩም፡- ሁሉም ነገር ተመቻችቶና ተስተካክሎ ባለበት ሁኔታ መጥተው እንኖራለን ብሎ መጠበቅ በፍፁም አግባብነት የለውም። ምክንያቱም አውቃለሁ፤ ይህ መንግሥት ጨካኝና አፋኝ ነው፤ ከሃዲም ጭምር ነው፤ በተግባርም አይተነቀል። ውጪ ያለው ማህበረሰብ የራሱን ሚናና አስተዋፅዖ አበርክቷል። ሆኖም ግን አገሪቱ ውስጥ እኔና አንተ እዚህ አሁን ይህን ፊት ቆመን ክህደቱንም፣ ዱላውንም፣ መከራውንም እየተቀበልን ኖረናል። ስለዚህ ዲሞክራሲው ተረጋግጦ ለመኖር የሚመጣበት ከሆነ ማ እሱ ሽርሽር ነው። ይህ ግን ፖለቲካ ነው፤ ፖለቲካ ውስጥ መሥራት የማትችልበት ሁኔታ ብቻ ሲኖር ነው አገር ጥለህ የምትሰደደው። ልትሠራ የምትችልባት እንዲት ቀዳዳ ከተፈጠረች ያቺን ቀዳዳ በአግባቡ ተጠቅመህ ከህዝቡና ከሀገሪቱ የሚጠበቅብህን ግዴታ መወጣት መቻል አለብህ። የኢህአዴግ መንግሥት ገና ቃሉን ሊያጥፍ ይችላል ብሎ ዳር ቆሞ ማህበረሰቡን ለተቃውሞ መቀሰቀስ ፈፅሞ ተቀባይነት የለውም። በማህበረሰቡ ዘንድ ያላቸውን ግንኙነት ተቀባይነት ያላቸዋል። ከሀገር እንዲሰደዱ ያደረጋቸው መንግሥት ወደሀገራችሁ ኑ ብላቸዋል። አሸባሪ ተብሎ የተፈረጀው የቀድሞው የእንግ አመራሮች ሀገር ውስጥ ገብተዋል። አሸባሪ ተብሎ የሞት ፍርድ

የተፈረደበት አንዳርጋቸው ፅን ተፈቷል። ይህንን በተግባር አይተናል። ከአስር ቤት ገብተን ወጥተናል። ይህ ሂደት እንዳይቀለበስ ሁሉም የማህበረሰብ ክፍል የሚጠበቅበትን መወጣት አለበት። የኢህአዴግ መንግሥት ቃሉን ያከብራል ብሎ ዳር ቆሞ መጠበቅ በፍፁም ኃላፊነት የጎደለው ነገር ነው።

ግዮን፡- የአንዳርጋቸው ፅን መፈታት የማን ተፅዕኖ ነው ትላለህ?

ስዩም፡- ባለፈው አንበቃ ገርባና እንደሰክንድር ነጋ ሲፈቱ ተናግረዋል። እነዚህ ሰዎች የራሳቸውን ጥቅም ለማስከበር አይደለም አደባባይ የወጡት። የራሳቸውን ጥቅም ለማስከበር ብለው አይደለም ከዚህ ጨቋኝ መንግሥት ጋራ ፊት ለፊት የተጋፈጡት። እነዚህ ሰዎች የዜጎች መብትና ነገነት ይከበር ብለው አደባባይ ወጥተው ነው መሥዋእት የከፈሉት፤ ለእስርና ለስደት፣ ለመከራም የተዳረጉት። ጥያቄው የአነሱ የግል ጉዳይ አይደለም፤ የህዝብ ጉዳይ ነው። የህዝብ ጥያቄ ነው፤ እነሱ ሲፈቱ ህዝቡ ነው የሚፈታው። አንዳርጋቸው ፅን የፖለቲካ መሪ ነው፤ ያነሳውም የህዝብ ጥያቄ ነው፤ የተፈታውም የህዝብ መሪ በመሆኑ በህዝብ ጥያቄ እንጂ በኢህአዴግ መንግሥት ፈቃድና ችሮታ፣ አሊያም በይቅርታ ወይም በሌላ ነገር አይደለም። በህዝባዊ አመፅና ተቃውሞ በተፈጠረ ጫናና ግዴታ አስገዳጅ ሁኔታ ስለሆነ ያስፈታው ህዝቡ ነው። አንዳርጋቸው ፅን ጨምሮ በስደት ላይ ያሉት የፖለቲካ መሪዎች ሁሉም ወደዚህ ደረጃ አደረሱት። አንዳርጋቸው ፅን መፍታት ብቻ አይደለም ዶ/ር ዓቢይን ጨምሮ አዲሱ የመንግሥት የፖለቲካ ቡድን በአጠቃላይ ዛሬ የአመራርነት ሚና የያዘው በህዝቡ አመፅ፣ በህዝቡ ተቃውሞ፣ በህዝቡ መሥዋእትነት ነው።

ግዮን፡- ጠቅላይ ሚኒስትሩ አቶ አንዳርጋቸውን በቤተ መንግሥት መጋባዛቸውን እንዴት ትረዳለህ?

ስዩም፡- አንዳርጋቸው እንደሚታወቀው የሞት ፍርድ የሚጠበቅ ግለሰብ ስለነበር ይቅርታ ከማግኘቱ በላይ ቤተ መንግሥት ተጠርቶ ጠቅላይ ሚኒስትሩን ማግኘትና መወያየት መቻሉ፤ በኢትዮጵያ ታሪክ ውስጥ ለዘመናት እየተከታተለ ሲመጣ የነበረውን የቂም በቀል ሰንሰለት ላንዴና ለመጨረሻ ጊዜ የሰበረው ይመስለኛል። ከአጼ ኃይለ ሥላሴ ጀምሮ ሥርዓቱን የተቃወሙ ሰዎች እነ መንግሥቱ ንግድ፣ እነ በላይ ዘለቀ፣ እነ ጅነሬል ደምሴ ቡልቱ፣ በኢህአዴግ ዘመን ደግሞ እነፕሮፌሰር አስራትና ሌሎችም የሞቱት እንዲሁም አቶ አንዳርጋቸው ፅን ዶ/ር ብርሃኑ ለእስርና ለስደት የተዳረጉበት ምክንያት መንግሥትን በመቃወማቸው የተለየ የፖለቲካ አቋምና አመለካከት በማራመዳቸው ነው። ካለፉት ሦስት ሥርዓቶች በጣም የተለየ አካሄድ ነው አሁን ያለው። ይህ ደግሞ ለሀገሪቱ ትልቅ ፖለቲካዊ ፋይዳ ይኖረዋል።

ግዮን፡- አንዳርጋቸው ጽን በምን ጉዳይ ላይ ከጠቅላይ ሚኒስትሩ ጋር እንደተወያዩ ሊገልጹ አልፈሉም፤ ለምን ይመስልሃል?

ስዩም፡- በመጀመሪያ ደረጃ አንዳርጋቸው ፅን ማንን ወክሎ ነው የሚናገረው? የግንቦት ሀብት መሥራችና መሪ ነው። ግንቦት ሀብት ደግሞ አሁን በሀገሪቱ ተግባር ላይ ባለው ሕግ መሠረት በአሸባሪነት የተፈረጀ ነው። የግንቦት ሀብትን መሪ ቤተ መንግሥት ቁጭ አድርገው አናግረህ፤ በተወያየበት ጉዳይ ላይ ሀሳብ፣ አስተያየት፣ ጋዜጣዊ መግለጫ እንዲሰጥ መጠበቅ የለብንም። ይህ የለውጥና የትብብር ምልክት ነው።

ክንፈሚካኤል ደበበ(አበበ ቀስቶ)

የአንዳርጋቸው የአራት ዓመት የእስር ቤት ቆይታ ምን ይመስላል

ቅዳሜ ግንቦት 18/2010 ዓ.ም. ማለዳ ላይ የአቶ አንዳርጋቸው ፅጌ የመፈታት ዜና አየሩን ሁሉ ሞልቶታል። የእኔም ጆሮ ይህን ዜና በተመስጠ፣ ባለማመንና በማመን አድምጦታል። ሁኔታውን በአካል ለማየት ግን ቃሊቲ መሄድ እንዳለብኝ ወሰንኩ። እናም ማልጄ ደረስኩ፤ ለምን እንዳትሉኝ። ከሦስት ወራት በፊት በየሳምንቱ ቅዳሜ ከሰዓት በቀዳዳ ሳየው የነበረውን የነጻነት ታጋይ አንዳርጋቸው ፅጌን ሲፈታ በአካል ተገኝቶ ለማየት በመጓጓት ነው። ግን፣ ግን

ለማወቅ አልቻልንም። አንድ ቀን እኔ ለሕክምና ሆስፒታል በሄድኩበትና አቶ ገ/ዋሕድ ፍ/ቤት በሄዱበት ቀን የደገነንት ሰዎች ወደኛ እስር ክፍል መጡ። እነሱ ከመግታቸው በፊት ግን ኢ/ር መስፍን አበበ ዕቃውን ይዞ ከክፍሉ እንዲወጣና እነአንዱዓለም አራጌ ያሉበት የእስር ክፍል እንዲገባ ተደረገ። ከዚያ ቤቱ ባይ ሲሆን የመጡት ሦስት የአቶ ጌታቸው አሰፋ የደገነንት ሠራተኞች የእስር ክፍላችንን በካሜራ ቀርፀው ፎቶ አንገሥተውት ሄዱ።

ይህ በሆነ በአራተኛው ቀን ጠዋት ሱፐር ኢንቴንዳንት ሐጎስ ወዳጄ መጣና ወደ ክፍላችሁ ግቡ ብሎ በሩን ቆለፈብን። ከዚያም አንዱዓለም አራጌና እና እስክንድር ነጋ መጥተው እኛ ግቢ እንዲገቡ ተደረገና በሩ ተዘጋገባቸው። ቀጥሎ ልክ እንደኛው ቤት ሁሉ የእነሱም የእስር ክፍሎች በቪዲዮ ካሜራ ተቀርፀው ፎቶ ተነሡ።

ከዚያ በ15ኛው ቀን ጥር 17/2007 ዓ.ም እሁድ ቀን ከሰዓት በጎላ ደገነንቶች እየተተራመሱ መጥተው ዕቃችሁን ይዛችሁ ወጡ አሉን። እኛም እቃችንን ይዘን ወጣን፤ ከኢንጂነር መስፍን አበበ በቀር ሁላችንም የዋይት ሐውስ እስርኞች ለሰዓታት አንድ ላይ ሆንን። ከሠባት ሰዓት ቆይታ በጎላ እኔ፣ እስክንድር ነጋ፣ አቶ መላኩ ተፈራ፣ አቶ ገ/ዋሕድ፣ ሌ/ኮ ጌታቸው ብርሌ ዕቃችንን ይዘን ወደ ዞን 3፣ 6ኛ ቤት እንድንሄድ ሲደረግ፣ አንዱዓለም አራጌ እና አቶ መላኩ ፈንታ ከኢ/ር መስፍን አበበ ጋር አንድ ላይ ሆነ። በቃ ተለያየን።

እኛም ቤቱ ለምንና ለማን ቢፈለግ ነው እንደሰቅ የተደረገው? በቃ አንዳርጋቸው ሊመጣ ነው ብለን ማሳሰልና መጠርጠር ያዘን። ከዚያም በቅርብ ቀናት ውስጥ የተለቀቀው ቤት ባለበት ሁኔታ ይታደስ፤ ይሠራ ያለ። ለራሱ የሚሆን የደገነንት ቢሮ ለብቻው ተሠራለት፤ በዚህን ጊዜ ለአንዳርጋቸው ነው የሚል ጥርጣሬያችን ወደ ዕምነት ተቀየረ፤ ቤቱም ከታደሰ በጎላ ከስድስት ወር በላይ ባደውን ቆየ፤ በጎላም የገመትነው ዕውን ሆነ።

የአቶ አንዳርጋቸው ወደ ቃሊቲ መምጣት
በሐምሌ ወር 2007 ዓ.ም. መጀመሪያ አካባቢ አንዳርጋቸው ወደ ቃሊቲ እንደመጣና ዋይት ሐውስ /ቅጣት ቤት/ እንደገባ በጭምጭምታ ለማን፤ ማጣራት ግን አቃተን። በዚሁ ወር

ግንቦት 21 ቀን 2010 ዓ.ም. በአባታቸው ቤት በአካል አገኘሁቸው፤ በዓይኔም አየሁቸው፤ አቀናኳቸው ሳምኳቸው ግን አልወጣልኝም። ለምን? በእስር ዘመን ታሪኬ እንደረሳቸውና እንደ ኢ/ር መስፍን አበበ በግፍ የታሰረ ሰው አለ ብዬ አለምንም። ሁሌም በቀዳዳ ባየሁቸው ቁጥር በቁጭት እበግንና እብከነከን ነበር

የአቶ አንዳርጋቸውን የመያዝ ዜና እኔና ጓደኞቼ የሰማነው በከፍተኛ ኃዘን ውስጥ ሆነን በዝዋይ ወህኒ ጨለማ ቤት ውስጥ ታስረን በነበርንበት ጊዜ ነው። እንዲህ ዓይነቱን ዜና እስር ቤት ውስጥ ያውም ጨለማ ቤት ታስሮ መስማት ሲበዛ በጠና ያማል። እናም ዜናውን የሰማነው በሙሉ አመመን ብቻ ሳይሆን አበድን ማለት ይቻላል። ይህ ስሜት የእኛ ብቻ ሳይሆን የመላው ኢትዮጵያ ሕዝብ ስሜትና ሕመም ነበር ብል ዕውነቱን ተናገርኩ እንጂ አላጋነንኩም።

ለመግቢያ ያህል ይቺን ካልኩ የዛሬው ጽሑፌ ትኩረት ወደሆነው ጉዳይ ሳመራ በዛሬው ጽሑፌ አቶ አንዳርጋቸው ቃሊቲ ከመምጣታቸው በፊትና ከመጡ በጎላ ያለውን ነገር አጠር አድርጌ ላሳያችሁ።

ለአቶ አንዳርጋቸው ፅጌ ማስሪያ የሚሆን ቤት መረጣና ዝግጅት

በታኅሣሥ ወር 2007 ዓ.ም. የመጨረሻ ቀናት ላይ ቃሊቲ ዋይት ሐውስ /ጨለማ ቤት/ ሳለን የተለዩ አዳዲስ ፊቶች ማየት ጀመርን። ለምን ይሆን? የሚል ጥርጣሬም አደረብን። ግን

▶ አንዳርጋቸው ከሁለት ሰዎች ጋር አንድ ላይ መታሰብን መረጃው ደረሰን። ይህን እንዴት ማጣራት እንደሚቻል ግራ ገባን። በዚህ ሁኔታ እያለን የደገንነት መ/ቤት ምን ሊያስቀምጥ እንደሚችል ገናውቅም አቶ አንዳርጋቸው ለሦስት ቀናት ወደሌላ ቤት ተዛወረ፤ በዚህን ጊዜ አቶ አንዳርጋቸውን አንዳዳለም አራጌ በግድግዳ በኩል አነጋገራቸውና መረጃ ተለዋወጠ። እኛም አቶ አንዳርጋቸውን ቃሊቲ ስለመግባቱ በአንዳዳለም በኩል ትክክለኛውን መረጃ አገኘን።

ሁለቱ የአቶ አንዳርጋቸው ልዩ የደገንነት ጠባቂዎች

አቶ አንዳርጋቸው ወደቃሊቲ እንደመጡ ወያኔ ልዩ ጠባቂዎችን ከራሷ ሰዎች መልምላ መደባች። ምግብ እንኳን የሚያቀብሏቸው እነሱ ብቻ ናቸው። ካለእነዚህ ሰዎች የአቶ አንዳርጋቸው በር አይከፈትም።

1ኛ. ዋና አፈሰር ብርሃኔ ይባላል። ይህ ሰው ከህወሓት ነባር ታጋዮች አንዱ ነው። ላላፉት አራት ዓመታት አንዳርጋቸው ፅጌን በታማኝነት ሲጠብቅ ሲቆጣጠርና በሩን ላይ ላይ ሲዘጋጅ ሲከፍት የነበረ የወያኔ ሰላይ ነው። ሰውዬው ያልተገራ አንደበት ያለውና በዕውቀት ያልገፋ ሲሆን ከዚህ ሥርዓት ውጪ ሕይወት ያለች አይመስለውም። በዚህም የተነሣ ተመርጦ ላለፉት አራት ዓመታት ሲያሰቃየውና ሲያበሳጨው ኖሯል።

2ኛ. አፈሰር በሪሁን ይባላል። ይህ ሰው እጅግ ሲበዛ ዝምተኛ፣ ነገር ግን እጅግ አደገኛ ሰው ነው። ለሥርዓቱ ባለው ታማኝነት የተነሣ የተመደበ መሆኑን ብናውቅም እንደሰው የሰው መራራትና ማዘን እንደሚገባው ባለመረዳቱ ግን እናዝናለን። ይህ ሰው ከአቶ አንዳርጋቸው ፅጌ መግባባት የሌለውና እስከመጋጨት የደረሰ፣ የሥርዓቱ ታማኝ ለመምሰል ሲል ያልተገባ ተግባር ሲፈጽማቸው እንደነበር ይታወቃል። ጋዜጠኛው ከራቱ ላይ አይነበብም።

አቶ አንዳርጋቸው ላይ የተመደቡ የእስረኛ ሰላዮች

ወያኔ አቶ አንዳርጋቸውን ካሰረች በኋላና የራሷን ታማኝ ሰላዮች በጠባቂነት ከመደበች በኋላም የውስጥ እንቅስቃሴያቸውን ለመከታተል ደግሞ ከእስረኛው መካከል ሁለት ሰላዮችን መርጣ መደበች እነሱም፡-

1ኛ/ አቶ አሰፋ ቁሴ ናቸው። እኚህ ሰው ከመታሰባቸው በፊት በዶ/ር መረራ ጉዳና የሚመራው የሱባክ አባል የነበሩና ንቁ ተሳትፎ ያደረጉ፣ በጊዜው ጠንካራ ታጋይ እንደነበሩ ለአንድ ዓመት ያህል ከእኛ ጋር ታስሮ የተፈታው አልባና ሌሊሳ አጫውቶኛል። ነገር ግን በደረቅ ወንጀል ተከሶ ቃሊቲ ከገባ በኋላ ያን ጥንካሬውን የት እንዳደረሰው አይታወቅም። ምክንያቱም ይህ ሰው በቃሊቲ ዞን አንድ በነበረበት ጊዜ የወያኔ ሰላይ ነው በሚል በመላው እስረኛ በእጅጉ የሚጠላ ሰው ነው። በዚህም የተነሣ ቀድሞ የነበረውን የፖለቲካ ስብዕና በገዛ እጁ አጥቶታል። ወያኔም በሚገባ አጥንታ ነው ከታማኝነቱ የተነሣ አንዳርጋቸው ጋር የመደበችው። አሱም ታማኝነቱን ለማረጋገጥ ሲል አቶ አንዳርጋቸውን ሲረብሽና ሰላም ሲነሳው ከርሟል። የዚህን ሰው ታሪክ አንድ ቀን አቶ አንዳርጋቸው እንደሚያውቁን አምናለሁ። አሁን እንደሰማሁት ወደዚህ አራት ተቀይሯል። አቶ አሰፋ ቁሴ ለአቶ አንዳርጋቸው ፅጌ ብቻ ሳይሆን የዞን አንድ እስረኛ አስተዳደር ሆኖ ሲሠራ ከወያኔ በላይ ታሳሪውን ሁሉ ሲረብሽና ሲያምስ የነበረ ሰው ነው።

2ኛ/ ዳዊት ደባቤ፡- ይህ ልጅ አቶ አንዳርጋቸው ጋር እንዴት ሊመደብ እንደቻለ የሁሉም እስረኛ መነጋገሪያ ነው። ይህ ሰው በእስር ቤት ውስጥ የሚታወቀው ቀንደኛ የወያኔ ተቃዋሚ መሆኑን በየስብሰባው ላይ እስር ቤት ውስጥ፣ “የአማራ ተወላጆች መብት ተደፍሯል” እያለ ሲከራከር ነው፤ ነገር ግን ከወያኔ ጋር ምን እንዳፋቀራቸው ባናውቅም ወያኔ ለአገልጋይነት መርጣው ላለፉት አራት ዓመታት በአቶ አንዳርጋቸው ለወያኔ ታዛዥና ታማኝ በመሆን ታሪክ ይቅር የማይለውን ስህተት ፈጽሟል።

የሚገርመው እነዚህ ሁለት ሰዎች ፍጹም የማይገባቡ በጠላትነት የሚታዩ ሲሆን በእነሱ ጠብና አንባቢድ የተነሣ የአቶ አንዳርጋቸው ሰላም ሲታወክ መክረውን እናውቃለን።

ወያኔም ይህንን በሚገባ ስለምታውቅ ሁለት በጠላትነት የሚፈላለጉ ባላንጣዎችን ለአንድ ዓላማ አቶ አንዳርጋቸው ጋር በመመደብ አቶ አንዳርጋቸውን ሰላም አሳጥታቸው ኖረች።

የአቶ አንዳርጋቸው የቤተሰብ ጥየቃ ሁኔታ

አቶ አንዳርጋቸው ከቤተሰብ ጋር የሚገናኙት በሰላምን አንድ ቀን ቅዳሜ ከሰዓት ሲሆን ላለፉት ሦስት ዓመታት እንዲጠይቁቸው የተፈቀደላቸው አባታቸው አቶ ፅጌ ሀብተ ማርያምና ወይዘሮ ታደለች ብቻ ናቸው። ከቤተሰብ የሚገናኙትም በልዩ ሁኔታና ጥበቃ ነው። ሁልጊዜ ከእስር ክፍላቸው ወደ ቤተሰብ ጥየቃ በታ የሚሄዱት በመኪና ሲሆን ሁሉም ቢሆን በስህተት ደገንነት ከአጠገባቸው ለደቂቃ አይርቅም። የሚያሳዘነው በሰላምን አንድ ቀን እየተዋጠቁ እንኳን የሚፈቀድላቸው የጥየቃ ሰዓት 30 ደቂቃ ብቻ ነው።

አባታቸው በዚህ ዕድሜያቸው ለብቻቸው እንዲጠይቁቸው መደረጉ የግፍት ሁሉ ግፍ ነው ማለት ይቻላል። እህቶቻቸውም ሆኑ ሌሎች ቤተሰቦቻቸው እንዲጠይቁቸው አይፈቀድላቸውም።

ከአቶ አንዳርጋቸው ጋር ስለመተያየት

አቶ አንዳርጋቸው በሕይወት መኖራቸውን ለማረጋገጥ በጣም ሲጓጉ ከነበሩት መካከል አንዱ ነበርኩ። ይህም ጉጉቴ ዕውን ሆኖ አቶ አንዳርጋቸውን ለመጀመሪያ ጊዜ ገዳር 8 ቀን 2007 ዓ.ም. በቀዳዳ በኩል አየሁዋቸው። ለሌሎችም ጓደኞቼን ጠርቼ አሳየሁዋቸው፤ በጣም ተደሰትን፤ በሕይወት ስላገኘናቸውም የመፈታት ያህል አስደሰተን።

ከዚህ በኋላ ሁሉም በሰላምን አንድ ቀን ቅዳሜ ቤተሰብ ጥየቃ ሲወጡም ሆነ ሲገቡ በቀዳዳ ስናያቸው ኖረናል። ይህም ስለሳቸው በቅርብ ለመከታተል አስችሎናል።

በመጨረሻም የእግዚአብሔር ፈቃዱ ሆኖ በቀዳዳ ሳያቸው የነበርኩትን ወዳጄን አቶ አንዳርጋቸው ፅጌን ግንቦት 21 ቀን 2010 ዓ.ም. በአባታቸው ቤት በአካል አገኘሁዋቸው፤ በዓይኔም አየሁዋቸው፤ አቀፍኳቸው ሳምኳቸው ግን አልወጣልኝም። ለምን? በእስር ዘመን ታሪኬ እንደሰረዘውና እንደ አ/ር መስፍን አበበ በግፍ የታሰረ ሰው አለ ብዬ አላምንም። ሁሉም በቀዳዳ ባየሁዋቸው ቁጥር በቁጭት እበግንና አብክክን ነበር። ለእሱ ምን ይሳካል አንድዬ ሁሉንም አሳካልን። “ሁሉ በእርሱ ሆነ” እንዲል መጽሐፍ ሁላችንም አንድዬን አጅቦን ጨፈርን፤ ተደሰትን፤ የደስታ ርቶት ተከስን፤ አቤቱ ምን ይሳካል፤ ክብር ምስጋና ሁሉ ያንሰሃል።

“የአንዳርጋቸው ጥያቄዎችና ፍለጎቶች የኔ ጥያቄዎች፣ ፍለጎቶች ናቸው”

ጸዋቀና አባትህህ

ግዮን፡- እስኪ ራስህን በጥቂቱ አስተዋውቅን... ወደ ፖለቲካ ትግሉ ያስገባህ ነገር ምንድነው?

ሸዋቀና፡- እኔ ሸዋቀና አባትህህ እባላለሁ። አሁን 31 ዓመቱ ነው፤ ነገር ግን በፖለቲካው መሳተፍና ፖለቲካውን መከታተል የጀመርኩት ከ2001 ዓ.ም. ጀምሮ ነው። በእርግጥ እንደማንኛውም ወጣት በ97 ዓ.ም. ተመልካች እንጂ ተሳታፊ አልነበርኩም። 97 ዓ.ም. ላይ የተፈጠረው ነገር እዚህች ሀገር ላይ ዴሞክራሲያዊና ሰላማዊ የሥልጣን ሽግግር ለማድረግ እጅግ በጣም ከባድ እንደሆነ የያንበትና ፖለቲካውን ዳር ሆነን ከመመልከት ሁላችንም የበለጠ ወደ ውስጡ ገብተን የአቅማችንን መሥራት አለብን ብዬ ስለመንኩ በ2001 ዓ.ም. አንድነት እስኪፈርስ ድረስ ለመሥራት አባል ሆኛለሁ። በ2007 ዓ.ም. አንድነት እስኪፈርስ ድረስ አባል ነበርሁኝ፤ ከዚያ በኋላ እስካሁን ድረስ የየትኛውም ፓርቲ አባል አይደለሁም። እንደማንኛውም ኢትዮጵያዊ በማኅበራዊ ሚዲያ ፖለቲካውን እከታተላለሁ። ስለሰብአዊ መብት፣ ስለእኩልነትና ስለዲሞክራሲ ለመጫወት ግዴታ በፖለቲካ ፓርቲ መታቀፍ የለብኩም። ባገኘሁት አጋጣሚ ድምጹን አሠማለሁ። በዚህ መልኩ ነው ያለሁት።

ግዮን፡- አንዳርጋቸውን ለመቀበል ዝግጅት ያደረጋችሁት ስንት ሆኖችሁ ነው? አቀባበሉስ እንዴት ነበር?

ሸዋቀና፡- አንዳርጋቸውን ለመቀበል ዝግጅት ስናደርግ መጀመሪያ በማኅበራዊ ድረ ገፅ አንዳርጋቸውን የሚል ግፍጥ ፔጅ ተክፈተ። በዚህ ገፅ ዓርብ እለት ማታ አወራን። ቅዳሜ ጠዋት መገናኛት እንዳለብን አዲስ አበባ ያለን ልጆች ተነጋግረን ቅዳሜ ጠዋት ከተገናኘው

የቡድን አባላት ውስጥ አሥር ኮሚቴዎችን መርጠን ወደ ተግባራዊ እንቅስቃሴ ገባን።

ግዮን፡- ጠቅላላ ስንት ነበራችሁ?

ሸዋቀና፡- ብዙ ሰው ነው ያለው። በውጪም አዲስ አበባም ክፍለ ሀገርም የነበሩ ናቸው። ሥራውን ለመሥራት እንዲመችን ዋናው ግፍጥ እንዳለ ሆኖ አሥራ ሰዎች እንደገና የአዲስ አበባ ግፍጥ ፔጅ ከፍተን መነጋገር ጀመርን። አሥራ ሰዎች የተለያየ የሥራ ክፍፍል አድርገን ወደ ሥራ ነው የገባነው።

ግዮን፡- የእስር ፍቺው መዘገየት የፈጠረባችሁ ስሜት ምንድነው? ከዓርብ ዕለት ጀምሮ ስትጠብቁ ማክሠኞ ግንቦት 21/2010 ዓ.ም. ነው የተፈታው።

ሸዋቀና፡- ከፍቺው በፊት የሥራ ክፍፍል አድርገን ወደሥራ ስንገባ አንዳርጋቸው በየትኛው ሰዓት እንደሚፈታ፣ በየትኛው ሰዓት የት እንደሚሆን አናውቅም። ከአሁኗ ደቂቃ ጀምሮ ለፈታ ስለሚችል ፈጥንን ወደሥራ መግባት አለብን ብለን ተነጋግረን ወዲያውኑ መግባት ያለብንን የሚዲያና የተለያዩ ነገሮችን ገዝተን በፌስቡክ ሕዝቡን አቀባበል እንዲያደርግ የሚቀሰቅሰው እየቀሰቀሰ ከዚያም ቅዳሜ ዕለት የአንዳርጋቸው ቤተሰቦች ወዳሉበት ወደአባቱ ወደአባቱ ፅን ሀብተ ማርያም ቤት መጣን። እዚሁ ስንሠራ እስከ ማታ አልመጡም። አደርን። አሁንም ደገምን። አንዳርጋቸው እስከማታ አልመጣም። ከቅዳሜ ጀምሮ እስከተፈታበት ማክሰኞ ድረስ ጠበቅን። እኛ በሌላንበት ሌሊት ሊያመጡት ስለሚችሉ እዚያው እያደርን ነበር የምንጠብቀው። በአጠቃላይ አንዳርጋቸው ከአራት ዓመት በላይ ታስሯል። እኛ ግን አራት ቀን አብረነው ታስረናል። በመንግሥት ሚዲያዎችና በማኅበረሰብ ሚዲያዎችም

ተፈታል የሚል ዜና ከመፈታቱ በፊት ስለተለቀቀ በሕብረተሰቡ ዘንድ የተፈጠረውን ተፈታል፣ አልተፈታም የሚለውን መረጃ እኛ ማስተባበል እስከምንቸገር ድረስ አቅቶን አራት ቀን አብረነው ታስረን ማክሠኞ ዕለት አንድ ላይ ተገናኝተናል።

ግዮን፡- ማክሠኞ ግንቦት 21 ቀን 2010 ዓ.ም. አንዳርጋቸው ፅን ሲፈታና ስታገኙት ምን አይነት ስሜት ፈጠረባችሁ?

ሸዋቀና፡- በጣም ከባድ ነው። እኔ 31 ዓመቱ ነው፤ አንዳርጋቸው ከ40 ዓመት በላይ በትግል ውስጥ ያሳለፈ ሰው ነው። አንዳርጋቸውን በአካል አይቼው አላውቅም። እኔ ከመወለዱ በፊት ትግል ጀምሮ እኔ እንደገና አድጌ ለአቅመ ፖለቲካ ደርጅ ይህ ሥርዓት መለወጥ አለበት በምልበት ወቅት መሪዬ ነው፤ እኔን የሚገዛ ሃሳብ ይዞ የታሰረ መሪ ነውና ይከብዳል። በቃ በጣም የሚጨንቅ ነው። ሕዝቡ ለቀናት ዝናብ እየመታው ነው የተቀበለው። ከምልህ በላይ ነው፤ መግለፅ ይከብደኛል።

ግዮን፡- አንዳርጋቸው ፅን እንዴት ትገልጸዋለህ?

ሸዋቀና፡- እሱን መግለፅ ከባድ ነው። ትናንትና መጀመሪያ ንግግር ሲያደርግ ለሕዝቡ ባስተላለፈው መልዕክት፣ “አሁን እኔ ተፈትቻለሁ፤ ነገር ግን ብዙ ያልተፈቱ ችግሮች አሉ” ነው ያለው። ከዚያ በኋላ እኔና አንድ የኮሚቴው አባል ይዘነው ገብተን ያዘጋጅንለትና ባህላዊ ልብስና ካባውን በምናለብለው ወቅት ጫማውን ጎንበስ ብለን አውልቀን ባህላዊ ጫማውን ለመቀየር ስንንቀሳቀስ “በፍጹም አይሆንም፤ ይህ ሂደት የፊውዳላዊ አስተሳሰብ ነው፤ ይህ ሁሉ ዋጋ የከፈልነው ይህ እንዲቀር ነው፤ ገና ሄጄ የበረሃ ሽቦጤን-ነጠላ ጫማዬን አደርጋለሁ” ሲለን በዚህ የመንፈስ ጥንካሬ ከእስር ይመለሳል ብለን አልጠበቅንም። ምክንያቱም አራት ዓመት ሙሉ እስር ቤት ሲታሰር በነፍስ ማጥፋት ወንጀል ተይዘው ከታሰሩ ሁለት ታሳሪዎች ጋር ነው የነበረው። ለጥያቄ የሚያገኘው አባቱንና የአባቱን ባለቤት ብቻ ነበር። እኛ ከሚዲያው ውጪም ስለሆነ የመደናገጥ ስሜት ነበረብን፤ እሱ ግን አንተም እንደሚዲያ ባለሙያ በቦታው ተገኝተህ እንዳየኸው በልብ ሙሉነት “አባቴን ከማግኘቴ በፊት ሕዝቡን ላግኘው፤ በቃ ተውኝ እኔ የሕዝብ ነኝ” እያለ ነበር ሕዝቡን የተገናኘው። አንዳርጋቸው ተምሳሌት የሆነ መሪ ነው።

ግዮን፡- በቀጣይ ከአንዳርጋቸው ጋራ ምን ለመሥራት አስባችኋል?

ሸዋቀና፡- እኛ አገር ውስጥ ነው የምንኖረው፤ እርሱ መሪዎችን ነው፤ እርሱ በሚሄድበት በሚከተለው የትግል መስመር አሁንም ከጎን-ጎን፤ ምክንያቱም በእርግጠኝነት አንዳርጋቸው የፍትሕ እጦት፣ የዲሞክራሲና የሰብአዊ መብት ጥሰት እንዲወገድ ለኢትዮጵያውያን አንድነትና ታላቅነት የሚታገል የነፃነት ታጋይ እንጂ አሸባሪ አይደለም ብዬ በግል የማምነው። የአንዳርጋቸው ጥያቄዎችና ፍላጎቶች የኔ ጥያቄዎች፣ ፍላጎቶችና እምነቶች ናቸው። የአንዳርጋቸው ሃሳብ የኔም ሃሳብ ነው።

አንዳርጋቸው ፅኔ - የገብርኤል

መንገድ ካህን

ገርማ ሠይፉ ማሩ

ከትዮጵያ አገራችን ወደ ዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ለመግባት ብዙ ታሪካዊ አጋጣሚዎች፣ እንዲሁም ደግሞ ሁለት ሥር-ነቀል የሚባሉ ለውጦች በዚህ አጭር ጊዜ ውስጥ አስተናግዳለች። ከእነዚህ አንዱ የሆነው የዛሬ ሃያ ሠባት ዓመት ግንቦት 20 ቀን 1983 ዓ.ም የነበረው ለውጥ በብዙዎች ዘንድ ብሩህ ተስፋ አጭር ነበር። ይህ ተስፋ ካጫረባቸው ሰዎች አንዱ በቅርቡ በሰበር የተፈታው ከየመን ታግቶ የመጣው የነፃነት ታጋዩ አንዳርጋቸው ፅኔ ነው። በዚያ ክፉ ጊዜ ይህ ሰው እንደ ብዙዎቻችን ተስፋ መሰነቅ እና ለበረኽኞቹ ዕድል እንስጣቸው ብሎ አልተቀመጠም። ይልቁንም ላግዛችሁ እችላለሁ፣ ከለውጥ ባበሩ መሳሪያ ብቻ ሳይሆን ልሾፍር ብሎ አዲስ አበባ በመግባት፣ የሽግግር መንግስቱን በአዲስ አበባ ዋና ፀኑፊነት በማገልገል ተሳትፏል። ይህን ጉዳይ ያነሳሁት አንዳርጋቸው በአስገራሚ ሁኔታ ይህን ተሳትፎ በክብር ለመሞት እንደ ውለታ እንዲቆጠርላት፣ ለአሳሪዎቹ ጥያቄ ማቅረብን ሰለገረን ነው። ማሩን አትግደሉኝ፣ በክፉ ቀን አብራሪያችሁ ነበርኩ፣ አይደለም ያላቸው። እየሳቁ በክብር ለሞጥት የሚዘጋጁ ጀግና ፊታቸው ሲቆም፣ አሳሪዎቹ ምን እንደተሰማቸው ወደፊት በዝርዝር የማወቅ ዕድሉ ይኖረናል ብዬ አምናለሁ። ከዚህ የምንሚረው ትልቁ ነገር አምነን ለቆምንለት ዓላማ፣ በጠላት ፅጅ ውስጥ ብንሆንም ለክብር ሞት መዘጋጀት እንዳለብን ነው። ይሰማል!!!

አንዳርጋቸው ፅኔ በመስራችነት የተሰለፈበት ግንቦት ሠባት፣ የጠመንጃ ሱስ እና ወንድም ወንድሙን ገድሎ ጀግንነት የሚመዘገብበት ዐውድ ለመፍጠር ፍላጎት እንደ ሌለው ማንም ንፁህ ሕሊና ያለው ይረዳል። ነገር ግን በመሃሪያ ኃይል ሥልጣን የያዘ የሚመስለው በህወሓት ቁጥጥር ሥር የነበረው መንግሥት (አሁን ህወሓት በዚህ ደረጃ ያለች ስለማይመስለኝ ነው)፣ ፋክራው ሁሉ መንገዱን ጨርቅ ያርግላችሁ በሚል ትዕቢት ውስጥ መግባቱ፣ ብረት ለማንሳት ዋነኛው ገፊው ምክንያት እንደነበር እንረዳለን። "የሚረዳም መንገድ" ከተዘጋጀ "የገብራል" ይከፈታል ብለን ብንወተውትም የሚሰማን አላገኘንም ነበር።

የገብራል መንገድ ሲከፈት ደግሞ ከካህናቱ አንዱ ሆኖ ብቅ ያለው፣ ህወሓቶች በሚያሳዩት ዕብሪት በንዴት በመጠዘ፣ እነርሱ ጫማ ስር ለማግኘት እና ለመጫን ፈቃደኛ ካልነበሩት አንዱ ውስጣቸው ሆኖ ገምግሟቸው "ነፃነት የማያውቅ፣ ነፃ አውጪ" ብሎ ስም ያወጣላቸው አንዳርጋቸው ፅኔ ነው። ይህ ሰው በአንዲት ክፉ ቀን እና አጋጣሚ ምናልባትም ወደ ፊት ይፋ በሚወጣ ልዩ ድባብ ህወሓት "ደህንነቶች" እጅ ስር ወድቆ ለአራት ዓመት በቁጥጥራቸው ሥር ሆኖ ነበር። ይህን የጨለማ ዘመን ለማሰብ ይከብዳል። ሕገመንግሥታዊ ሥርዓት ብለው እየተመገደቁ፣ አንድ መስመር የሕገመንግሥት ድንጋጌ ከማያከብሩ ኃይሎች ቁጥጥር ውስጥ ሲኮን ደግሞ ጨለማው ድቅድቅ ነው።

ባላፉት አራት ዓመታት የኢትዮጵያ ሕዝብ ይህን "የገብርኤል መንገድ ካህን" ምን አደረጉት? ምን ስደርጉት ይሆን? የሚለው ስጋት ወጥሮት ነበር። አንዳርጋቸው በመረጠው የገብርኤል መንገድ ባንስማማ፣ ተገፍቶ የገባበት መሆኑን የምንረዳ ሁሉ በዚህ ጭንቅ ውስጥ እንደነበርን ለማንም ግልፅ ነው። በግሌ አገሩን እንደሚወድ ዜጋ አንዳርጋቸው ላይ በዚህ መንግሥት ሊደርስ የሚችለውን ግፍ በማሰብ አገሪቱን ለምን ደረጃ ልትዋረድ እንደምትችል ሳስበው ይጨንቅኝ ነበር። መንግሥቱ ኃይለማሪያም ስልጣንን የገንጠውን ሹማምንት፣ አስከትሎም አገሪቱን አሉኝ የምትላቸውን ጄነራሎች ገድሎ በግሉ የፈጠረላትን ደስታ ባለውቅም ለአገሪ ኢትዮጵያ የገፈላትን ጥቁር ታሪክ ሳስብ ያመኛል። የህወሓት ሰዎችም ለአገር በማሰብ ሳይሆን በግል ቁምና በቀላላነት አንዳርጋቸው ላይ ሊደርሱ የሚችሉት ግፍ ለአገሪ ኢትዮጵያ አንድ ተጨማሪ ጥቁር ጠባሳ ያለበት ታሪክ እንደሚገኝ በሕቃይ ውስጥ የከረመው ሕዝብ እንዲሁ ከአንዳርጋቸው መፈታት ጋር የሠላም አየር መተንፈስ ችሏል። በሕይወት እና በጤና ማግኘታችን ደስ የሚያሰኝ ነው።

አንዳርጋቸውን ሳገኘው የተሰማኝ ደስታ ከሁሉም በላይ ክፍ ያደረገው በሠላም፣ በጤና መገኘቱ ብቻ አይደለም፣ እንዲህ ዓይነቱ ልዩ እስር በሚፈጥረው የመረጃ ክፍተት ያልተወናበደ መሆኑ ጭምር ነው። አንዳርጋቸው "ስል" ከሆነ ጭንቅላቱ ጋር በጤና ስላገኘሁት ደስ ብሎኛል።

በአገራችን ተጨማሪ ጥቁር ጠባሳ የሚፈጥር ታሪክ አለመግፋት በተጨማሪ አስደስቶኛል።

በዚህ አጋጣሚ የህወሓት /ኢህአዴግ መንግስት በዓለም ልዩ የሆነ "ቶርቻ ሲስተም" በመፍጠሩ በታሪክ ሊመዘገብለት የሚገባ ይመስለኛል። በፖለቲካ ጉዳይ የሚያስራቸውን ሰዎች በተለይ ቀንደኞች ብሎ ለሚፈርጃቸው በሃያ አንደኛው ክፍለ ዘመን መረጃ እንዳያገኙ ማድረግ ነው። ብርቱካን ሚደቅሳ ከደካማ እናቷ እና ሕፃን ልጇ በስተቀር ማንም እንዳይጠይቃት በማድረግ ዕለት ከዕለት ፕሮፓጋንዳ የሚነሳበት የገዢውን ሥርዓት ቴሌቪዥን ፈቅዶ በትግል ላይ ናቸው ብላ የምታስባቸው የፓርቲ አባላት ሲደባደቡ ማሳየት ዋና ተግባር ነበር። በተመሳሳይ አንዳርጋቸው ፅኔ ከዘጠና ዓመት አረጋዊ አባቱ በስተቀር ማንም እንዳይገኘው በማድረግ የፈፀሙት ግፍ፣ የፈለጉትን ውጤት አላመጣም። በፈለጉት መንገድ አንዳርጋቸውን ባለማስገንባት ደስተኛ ነኝ፣ ባለፉት ጥቂት ሃምንታት አንዳርጋቸው ቴሌቪዥን እንዳገባለት መደረጉ ደግሞ ከመውጣቱ በፊት ተስፋ እየዘሩብን ያሉትን አዲሱን ጠቅላይ ሚኒስትር ዶክተር ዐብይ አህመድን ለመተዋወቅ እንደሚረዳው እና ተስፋም እንዲሰኝ አግዞታል የሚል ፅምነት አለኝ። ከተፈታ በኋላ ጠቅላይ ሚኒስትር ዐብይ አንዳርጋቸውን ለማግኘት መወሰናቸው በራሱ አንድ ትልቅ እርምጃ ነው። ያለፈውን ትተን ወደፊት ለአገራችን ሠላምና ብልፅግና፣ ለሕዝቦች ክብር የምንቆምበት ቀን የተቃረበ ይመስለኛል።

የአንዳርጋቸው ፅን አቀባበል

